Biblioteka Jagiellońska.

III № 6032

N° 6032

BIBLIOTH. UNIV. JAGELLONICAE

compactura munitus m. decembri 1901

Collegii Posnaniensis
Societatis Jesu
Historia
(1669 – 1685)

Dono dedit Theol. professor
R. D. Dr. Ladislaus Knapiński
1900. a. 548.

pw Rhp 5198.1.1.2

1900. A. 548
№ 6032
BIBLIOTH. UNIV. JAGELLONICAE

Annus Dni 1669

Adm R. P. Joannes Paulus Oliva Gnalis
R. P. Alexander Lorencowic Provincialis
R. P. Balthasar Wielewieyski Rector.

Annus hic, longè ante alios Collegio Salubrior, fatalem Nrorum in Singulos annos, morientium Seriem interrupit. Iam à decennio ferè Consuetudinem quandam mors contraxerat, quot-annis, complures, è nobis fato destinare et censum feralem, potius decimam lugubrem exigere. Nec minorum gentium contenta tributo sed magna capita in vectigal poposcit, adèo, ut magnorum Societatis Hominum, Magni Sepulchri nomen, Collegio imposuerit. à R. P. Gaspare Druzbicki, bis Provinciae Praeposito, tum Collegij Rectore, viro toti quidem Poloniae sed majori imprimis, à Vitae Sanctimonia celeberrimo clades cepit. Vix annus abierat, cum R. P. Stanislaus Jerzykowicz, Primus è Polonis, Poloniae Visitator, Provincialis deinde, tandem huius Collegij Rector, fere ad initia Sui muneris finem Vitae accepit. Subsecutus, R. P. Stanislaus Pszczynski, non ita longè post fundatores Collegij, sed ante Benefactores, recensendus olim et ipse Provinciae Gubernator. Tum deinde R. P. Martinus Olszewski, et Theologiae Doctoris laurea, et totius Provinciae felici regimine Illustris. R. P. Sigismundus Zaranek eadem Sapientiae decora, et complurium Collegiorum, quibus et officio et Virtute praeerat laudes promeritus, R. P. Martinus Hincza Provincialis secundo. P. Joannes Gawecki, modestia et Sanctitate illustris. P. Paulus Modrzelowski Sapientia et Virtutis Vir, non tam Vitae, quam toti Provinciae, erepti, et tumulum, et templum nostrum suarum exuviarum lipsanis consecravunt. Hos omnes in singulos ferè annorum recursus, ceu in annuum sibi Vectigal mors distribuerat. Annus ergo praesens hunc moriendi morem, placato tandem tot Victimis Numine, primus sustulit. Ita tamen Paternos affectus Suos erga nos, Parens Misericordiarum moderatus est, ut laetioribus etiam acerbiora miscuerit. Incendium enim officinam cerevisiariam, in uno, in altero, praediorum, aedes nonnullas absumpsit.

Congregatio Calissij Celebrata, quae Procuratorem Romam, R. P. Stanislaum Napowski creavit, nullum è nostro Collegio habuit, praeter R. P. Rectorem.

Solennes B. Stanislai Kostka feriae post reliqua Celebritatis decora, etiam bellicarum machinarum ignibus illustratae, inter quos tamen ejusdem Beati illuxit magis beneficium in praediorum. Torme[...]

violento, erumpentis incendij risu (per imprudentiam enim majore justo pulveris nitrarij copia oneratum erat) ruptum et in fragmina lacerum in circumfusos se ipsum ejaculatum fuerat, omnibus illaesis, horum capita, latera horum, praetervolantium fragminum impetus, non attigit modo sed ne quidem terruit, quin librator ipse ante cuius pedes, et machina et machinae vehiculum, cum omnibus rotis elisum est. ne quidem advertit periculum, (nox enim erat) nisi postquam violentâ illâ extinctum lumen, iterum accendisset, cum quo ubi ad locum machinae, ipsa enim machina, iam quidem se in varia sparserat, tubum de more purgaturus venisset, non machinam, sed machinae, et vehiculi reliquias, mirabundus attonitusq; reperit. Hoc Beati tanta gratia ne parem apud cives et admirationem, et gratitudinem referret, dolor amissae machinae facit, usitato mortalium vitiò, etiamsi plura referant, si tamen minora amisêre, inter beneficia minime numerantium.

Anni 1670.

Obijt Casimirus Jagodzinski temporalis Adiutor Vestiarius 20. Junij. Hic breuem quidem, optime tamen nauam exercendæ Charitati Religiosæ in Societate Vitam impendit. Egregie æternitati præparatus Ultimam Necessitatem generose tulit. Gratias ei referendo singulares, qui nos Vocauit in Societatem filij sui, quod moriendum sibi in ea, nutu paterno, et non omnibus iusso fauore decreuit. Publicam omnibus deprecationem submisit, ueniam ab eo a quo et Gloriam recepturus.

Hoc anno Officina cereuisiæ conficiendæ stetit in area Collegij: cum area cereale Unum ~~villanum~~ ~~braxatorem~~ Pistorum ministraret, sed non sine ingenti Collegij totius incommodo. Vix unquam commode usibus nostris præparatam Cereuisiam, aut certe Leuchonium perfido obsequio corruptam. Nunc tandem ubi Officina erecta est iam et illam meliorem haberi cœpit.

~~Theologi tertij~~ anni ~~Primitias~~ ~~Sanctissimæ~~ Triadis Jesu candelabris eidem consecrarunt.

Supplementum Historiae

Anni 1669.

Universae Theologiae propugnavit theses P. Paulus Kostanecki. Theologi tertij anni Sacerdotes creati ipso Sanctissimae Triados solenni die primam hostiam eidem litaverunt. P. Petrus Junior Rhetorices Professor quatuor vota professus est 2. Februarij. Jam P. Paulus Henski Residentiae Valcensis Concionator Germanicus ad Collegium evocatus, et in gradum Coadiutoris Spiritualis promotus 15. Augusti.

Sub tempus Coronationis Serenissimi Michaëlis drama à Rhetoribus exhibitum, in futurae felicitatis omen Principi Invictissimo. Argumentum Scenae dedit, Saladini Succrescens Luna, cui ille in bella processurus adjicere sueverat: Plenior redibit. Haec ergo Luna Wisniowieciana supposita plenum Lunae orbem non Saladino, sed nostro Serenissimo effecerat, auspicium accessuri olim ad Potentissimi Poloniarum e Polonis, Monarchae, Sceptra; Turcici Orientis.

Ad Officinam Lateritiam pro grande tectum siccandis lateribus perquam commodum extructum est.

x

3

Annus Domini 1670.

A. R. P. Joannes Paulus Oliua. Generalis.
R. P. Alexander Lorencowic. Prouincialis.
R. P. Balthasar Wielowieyski Rector.

Primum Collegii Posnaniensis saeculum hic annus conclusit, et primam temporum Hecatombem, Regi saeculorum, ad aras, Fundatori, et Maecenatibus, producta in scenam, Justiniani, in extruenda Diuinae Sapientiae Basilica, pietate, consecrauit. Spectauit, è vero saecularem Actum, gratae nostrae mentis et in Fundatorem, et in reliquos Benefactorum, indicem: et Capituli et Palatinatus Posnaniensis praesentia, et celebritatis magnificentiam, uniuersa ferè Maior Polonia auxit, et inter sua iudicia, quae quae tum Posnaniam confluxerat, optimè de Societatis et gratitudine et fama decreuit. Successit deinde annorum sacrificio, Prima Hostia, quae iam olim quidem Beato Stanislao hostha per Angelorum manus, sed nunc à nobis, de Beato (sic annuente Clementissimo Clemente X) supremo Numini oblata est. Quam nè angusta solius Collegii pietas impari apparatu inumbraret, addita Urbis, imò et totius Capituli propensio, illustrauit. È Cathedrali Basilica, triumphali pompa in Urbem primùm, postea in templum Nostrum, Beati imago procedebat. Praelata longo ordini Chocimensis Victoriae tropaea, et praefixa hastis Turcarum capita, primum, post Deum Deique Matrem, Beatum Juuenem illius barbariei triumphatorem testatura, aderat prope et globus, Poloniarum orbem repraesentans, et sese Beatissimo Tutelari substernens. Ponè subsecuta Germanici equitatus phalanx. Polona deinde hastatorum legio, triumphali curru B. Stanislaum Augustissimae Poloniarum Reginae pro Victoria supplicem, ducebat. Tum Clerus Uniuersus, cui nos succedentes medio ordine Effigiem Beati intercepimus. inde purpuratus totius Capituli ordo pompae seriem claudebat, et ipse duobus cultu Praesuleo conspicuis, conclusus. Urbi illata processio festiuo tormentorum plausu excipitur. In foro, dramate, futurae postridie solennitati praelusum est. Deinde subeunte arcum, Beati effigie, qui eiusdem triumphos ad maiestatem erigebat, Vesperarum sacra cani coepta. Ipsa dies deuotionis maiestate peruigilio maior, Pontificio apparatu Missae et Vesperarum solennia peregit, auditae in utrisque, sacrae, Beati, Panegyres. Spectabat certè ad saecularis anni Nostri decora, prima haec, honori Beati Stanislai, concessa hostia, integro ferè saeculo totius Poloniae votis ambita. quae dum primo Collegii centum annorum annulo ceu gemma inseritur, Nostri, quâ domi, quâ foris animorum lucris insudauerunt feliciter, alios enim sceleribus, alios damnatis ab Ecclesia erroribus exemerunt.

Magni sanguinis sed imparis sanctimoniae Abbas, ad aulam magis quàm ad Religionem eruditus, totus saeculum spirans, unius Nostri opera,

~~vatracem habuit.~~

Erat et alter, quem non æquè virtutes atque Ecclesiastici honores exornauerant, is, nè agonem ultimum sine sacri olei inunctione aggrederetur, frustra Collegis annitentibus, cuiusdam Nostrûm felici dexteritate et ad extremam unctionem, et quod maximum, ad seriam pœnitentiam inductus, circumsistenti Canonicorum Collegio lacrymas elicuit, permista gemitui voce, Grauissimè, grauissimè, grauissimè Deum offendi.

Nè tamen sine illustri Superûm fauore hic annus efflueret. B. Stanislai ope implorata, quidam è Nostris scholasticis, ferè iam destituendus à Medicis, sanitati restitutus est.

A. R. Dnus Laurentius Zrocki, Collegiatæ ad S. Magdalenæ Decanus, duplici quartana febri ad extrema redactus, ubi sacras recordationis R. P. Gasparis Druzbicki reliquias pectori applicuit subitò sanitatem recepit. Quod beneficium simulque prodigium testaturus, argenteum anathema aureo nomine Jesu insignitum obtulit.

Præcipuè verò annus hic complurium, è Judaica procaci perfidia, conuersione, fortunatus extitit. Seni omnino salutaribus undis tincti non sine solenni, quam ipsis Collegii iuventus præstitit, pompa. His annumerandus est è Tartarica barbarie unus, qui eiuratis Mahometi fabulis, Christianam veritatem amplexus, sacro in fonte renatus est.

Annus Domini 1671.

A. R. P. Joannes Paulus Oliua. Generalis.
R. P. Hyacinthus Kognowski Prouincialis.
R. P. Stanislaus Branicki Rector.

Hunc Gubernatorem nouum et Parentem, obuii non modò subditorum affectus, sed etiam Superûm fauores excepêre. Vix enim ille clauum Collegii tenuerat, cum Perillustris ac Generosus Dnus Valerianus Podleski decem millia florenorum Collegio legat, cuius vota Perillustris coniunx intra exiguum unius aut alterius mensis spatium de integro exsoluit. — P. M. G. Podleski 10000 Flor legat

Nobilis non tam genere quàm virtute Virgo Anna Zabczka subito quidem sed non improuiso fato erepta, nos suæ supellectilis domesticæ rerumque omnium hæredes fecit. Hæc ætatem octogenariam, non tam temporum spatio, quàm virtutibus exegit, illimemque animam suam, quam per directrices Nostrorum manus Deo consecrauerat, tandem in oratione eidem reddidit. Cum per vnum et alterum diem cubiculo non processerat, mouit suspicionem, aut morbi aut alicuius humani euentus. Recutitur leui primum pulsu ianua, tandem vi retunditur: illa in situm orantis composita inter mensam lectulumque inuenitur exanimis. Sic illa de genu mori maluit ut etiam ipso mortis casu, latriæ honoribus Deum adoraret, et ultra ipsam vitam, si non orationem, certè orantis habitum prorogaret. — Virgo Anna Zabczka Benefactrix

Eodem noui et Sæculi et regiminis anno, nouam et Collegii templum assumpsit dignitatem. Rude antrum et informis moles non sacra ædes fuit, nudi calce parietes, et tetro non nisi squalore obliti, mersam tenebris specum efformauerant, nunc tandem primum dignum domo Dei decorem induti, templi faciem acceperunt. Cuius angustior iam et lætior aditus, assiduam confluentis populi celebrat frequentiam. Noxas in singulos festos dies eluentium, numerus ferè ultra numerum. Multi generali exomologesi vitam integram, plures continuata diu sacrilegia correxerunt.

Receptis velati in Sanctorum catalogum S. Francisci Borgiæ solennes ferias apparatu solenni toto octiduo exegimus. Sed et ille ipse honores suos illustrauit insigni beneficio in aliquos collocato. Fuit vnus qui Pœnitentiæ tribunal adeo horruerat, ipsos 14 annos, ut neque gehennæ metu insanum timorem superaret, à Nostris monitus toties inuitatus et illectus toties, inuictam semper eorum conatibus opposuit proteruiam. Et nobis ille quidem usque adeo peruicax immortali tamen S. Francisci Borgiæ zelo non potuit non cessisse; vix sacra illius illuxit dies cum et ille diuiniore radio intus illustratur, plenamque aleæ et periculi pertinaciam agnoscit, sacrum tribunal adit, scelera eluit, diuinæ mensæ accumbit.

Nè verò angusta S. Francisci et contracta ad vnum munificentia videretur, extendit ille beneficium, et ad periclitantem in partu fœminam, hæc non modò periculo, sed etiam fato proxima, quinquies ingeminato S. Francisce Borgia ora pro me, editoque testamento grati mentis, si periculo defungeretur, voto, redditur voti compos.

Missiones per circumiacentia oppida, consuetos, id est magnos retulerunt fructus; Multi scelera, errores in fide aliqui, eiurarunt.

A. M. D. G.

vatricem habuit

Anni 1672.

Rndus P. Wielewiejski Balthasar Successorem in moderando Collegio diu expectavit ac tandem habuit Rdum Patrem Stanislaum Branicki Româ redeuntem. hic ipsa Cenâ Domini luce in Collegium venit, Sabbatho Sancto eiusdem Collegij regimen inchoavit. Pater vero Balthasar Wielewiejski Thorunium Praefectus in Spiritualibus discessit.

Novus Collegij Moderator à domo Dei ordinem coepit. Templum quod antea impolita moles erat, per Fratrem Mitis calce parietibus, arisq. in meliorem seriem distributis mirifice exornavit. Sacrarium quod notabilem templi partem ante occupabat demolitus novum longe commodius ad latus templi externum eduxit.

In Praedio Biskupice dicto Collegij officinas restauravit. Stagnum vero non renovavit, sed de novo fossum in usus Collegij perpetuos posuit.

Missionem à Societate obtinuit Theodorus Korzenienski can[illegible] Theologiae annum orsurus, praeter omnium non spem modo sed et exspectationem, alias longe bono homini destinandum.

~~Universam Theologiam propugnavit P. Bartholomaeus Wardecki, P. Hieronymus Roskowski, P. Jacobus Janiszewski~~

~~Tertij anni Theologi prima die Martij ad Sacros ordines~~ promoti.

Anni 1672.

Mortuus (margin)

Triumphanti Societati annus 1672, annumeravit P. Danielem
Mancki 6 die Martij. Hunc ad magnarum virtutum fastigium
extulit Coadjutoris formati gradus. Zelus quem unum annis
triginta Concionator Germanicus, non Operarius exercuit, non tenui
animarum lucro contentus, sed magnum, caelo, Ecclesiae, meliori vitae,
ultimo in agone colluctantes animando, damnatis haereticorum erroribus
plurimos eximendo, indefessum laborem Sacri tribunalis sustinendo,
magnum inquam censum quot annis transmisit. Et tabulas illi an-
nuas, et librum vitae nostrorum tot perditorum nominibus implevit.
Singularis modestiae, et permistae gravitati affabilitas, imperturbata
omnium affectuum quies, animi vultusque serenitas, omnium illexerat corda.
Quamdiu illi Confessarij domestici munus, tamdiu longe plurium quam
caeteris poenitentium frequentia erat. Iam extra domum tanta illi
opinio ut post obitam mortem, a dolentibus tanti hominis casum,
titulos Apostoli retulerit. Posnaniam quoties populata lues, toties
in victimam charitatis mortisque praedam se devovit. Inter densa cada-
vera ipse generose animosus ad morientium auxilia, Tyronum so-
latia processit. Submissa sibi ab amicorum liberalitate alimenta, cum
ijs qui aeque peste hac iniquâ laborarunt divisit, docuitque Posnanianos
quam amplum amore pectus Societas in proximorum commoda
gerat. Sub tempus Sueticae tyrannidis ad Collegij Custodiam, et
solatia auxiliaque Catholicorum relictus, per inhumanitatem ab haereticis
habitus, saepiusque per suppositos enses agere iussus, flagrisque in
nudos pedes admotis ut celerius saltum promoveret, ignominiose vexatus,
ipsi in capite saucius, tetro carceri diu immersus, non solam paren-
[illegible] laudem sed et intimos compatientium Catholicorum affectus retulit.
E Polonis Concionatoribus cum nemo esset, et plebs residua nisi suum
in templo oratorem audisset, iturum se ad haereticorum conciones iactaret
impatientius, tantum et scandali et fidei periculum ut amoveret
ter verba facere diebus festis coepit, Germanice in Sacello, Polo-
nice in templo, mane et a prandijs. In conciliandis collegio hominum
affectibus felicissimus, multis testandae Munificentiae campum obtulit.
Omnia enim fere altaria per ipsum ab occulta Benefactorum
liberalitate impensas colligentem, steterunt. Cultissimum illi ultimo
[illegible] in morbo cubiculum. Sancte vixit, sanctissime cum [illegible]
[illegible], interiore febricula sensim extinctus. Elatum funus postridie
inter publicos omnium dolores. Haereticis parentibus Ge-
dani natus, decimo et 8vo anno aetatis suae, Ecclesiae restitutus.
Vitae sexaginta quatuor Religionis quadraginta quatuor explevit.
Iam Beatorum Societatem implevit.

~~Anno magnae defendorum P. Ernestus à Goës. P. Sebastianus~~
~~Jankowicz, P. Valentinus Quecke.~~

Historia Collegij Posnaniensis. Annus 1672

Adm. R. P. Ioannes Paulus Oliva Præpositus Gnlis
R. P. Hyacinthus Koczonski Provlis R. P. Stanislaus Bvanicki.
Rector.

Annum sunt. Quem publica Regni calamitas, avulsis Reip: Corpori Podoliæ et Ukrainæ Provincijs, sub tyrannidem Othomannicam, fecerat deplorandum; Divina bonitas, quæ nunquam læta tristibus non intersevit, Solata est nostrorum circa proximorum animos successu laborum.

Constituit Collegium Personas 63. Hactenus insolitus numerus: sed quem paterna Rdi P. Rectoris charitas, in exules e Collegio Iaroslaviensi nostros Rhetores, in magna licet temporum egestate, non augere non potuit. Sed et Cracoviâ profugos aliquos exceperat, quos inter Pr. Stanislaum Kulewicz, non ita pridem Cracoviæ Sacris ad initium 3tij Theologiæ anni admotum ordinibus. Hic diuturna iam phtysi absumptus, ad finem Septembris Posnaniam venerat: ut immutata aurâ, afflictam valetudinem immutaret. Primam hostiam ipso S. Francisci Borgiæ die litavit Deo: brevi post et ipsam vitam, iam ad augen properante malo litaturus. Vix ille aliquot Septimanarum Sacerdos, stolam tamen gloriæ adeptus est. ad quam multò ante per magnas virtutes progressus, si non diuturnam magnam tamen vitam et viam egit. Magnas illi magna patiendi varijs in Collegijs occasiones, sæpe providit Deus. Sed ille maiorem illis retinuit animum et constantiam, modestus omnium victor. Orationi addictissimus, nihil in votis maius habuit quàm uniri Deo. hinc, morbo, ulterioris vitæ spem abrumpente supplex Superioribus accedit; ut sibi ante beatam, quæ in cœlo est cum Deo unionem, adhuc in terris arctius Christo ad aras adstringi liceret. Quod ubi obtinuit, nullam sibi restare fassus felicitatem nisi quæ ipsos Beatos reddit in cœlo felices. Extrema morbi generosa animi magnitudine nobilitavit: dum magis contempsit semper vitam quàm mortem timuit; ad omnem è corpore evocantis Dei nutum paratissimus. Morbi illius et vitæ meta fuit dies 11 Novembris. Hunc è medio nostri sed et alios ferè omnes quorum in civitate, anno currente, vitam mors scitit ad vitam immortalem consueta Societatis Solicitudine præparatos transmisimus.

Numerus confessionum, extra numerum. Nulla tota anni decursu dies fuit, quæ (si duas excipias) aliquem non expiavit. Trecentæ ferè universæ vitæ exhomologeses, quæ ut plurimum, præteritarum confessionum sacrilegia aliquando a 60 aliquando a 40 aliquando a 20 annis continuata eluerunt. Orthodoxæ Ecclesiæ redditi 10 a simulato matrimonio reducti plures. Cœno voluptatum erepti aliqui: quos inter publica fornicaria meliorem vitam constanter ingressa. Odia inter coniuges inter Parochum D.: et duos nobiles composita. Insuper

et

Mortuus.

et aliquæ domus civiles, quæ ut odijs ita damnosis litibus mutuo exarserant restinctæ
Sacræ religiosorum familiæ compluribus e iuventute, nostris in Scholis erudita, auctæ: ipsi
Societati 5. nomina dederunt. Ad audiendum Concionatorem nostrum frequentissimus semper
affluxit populus supra anteactorum felicitatem annorum. A concione redierunt multi ad Sacra
Tribunalia seu ad Generales Confessiones vitamque aliam, concionibus impulsos, sunt attestati. Missi:
ones de more obitæ, consuetum, magnum scilicet, cælo peperere fructum. Erat quædam quæ an:
nis 8. confessiones v. timuerat vel tempserat: tandem unius in Missione Catechismo perculsa et
ad pœnitentiam impulsa est. Fuit alia quæ visum amiserat, sed secundum quietem monita de recur:
su ad Divina media concepto Confessionis hebdomadariæ voto visum recepit. Quidam Sub:
urbani Posnaniensis accola annorum circiter 66 olim 17 annos morbo gravi afflictus, sed
aliorum consilio, seu opinione, pluribus hodie noxiè communi, se infascinatum arbitratus; sacer:
dotem Sæcularem exorcistam celebrem quidem sed suspectum malo depellendo adhibet. Certa, bonus
ille presbyter super flectentem genua infirmum semel et iterum et tertio submurmurat tandem, senserit
in se æger aliquid interrogat. se nihil sensisse respondit. non esse infascinatum denuntiat, aquam ta:
men certa cum herba a se benedictam porrigit; balneo, cuius usum præcepit affundendam. Paret
ille: calidæ aquam illam cum herba infundit vasi profundo se totum, collo tenus immergit. Vix
horæ quadrans fluxerat cum ecce nescio a quo capite fundum versus flectitur pedibus sursum
erectis arbori inversæ è vero similis. Situm illum corrigere nititur nec potest diu luctanti uxor
supervenit sed et illa opem ferre impar vicinos conclamat; periclitanti marito auxilium poscit.
Adsunt illi sed vix, conatu summo hominem e vase extrahunt iam semianimem; humi reponunt omni
usu sensuum destitutum. Horas aliquot decubuit sic prostratus et sibi absens. Interim, ut
postea retulit, videre sibi visus viginti propè personas senio venerabiles ferventer asserentes
quorum unus de damnatione peccatorem admonuit nisi sibi redditus sacrilegos exorcismos pœniten:
tia abolere velit. Tres abiere anni antequam sibi planè redderetur sed plures antequam sacrilegum
pudorem commissi sceleris in confessione superaret. Tandem divina gratia annitente Jubilæo hoc pu:
doris victor et illius sacrilegij et totius vitæ reum se ad pœnitentiæ Tribunal sistit

Iam diversum e nostra Societate in mortales munificentia quæ fuerit vel
inde planum fiet. Matrona quædam innodatæ conscientiæ ad ultimum agonem, duarum
dierum spatio perdurantem, cultu Societatis usitato personam conspicit, et minitantem audit: En
quàm in ambiguo tua salus momenti tantum distantia a felici et infelici æternitate consistit sed
propior tamen infelici. quia tamen fratribus meis in illa N. civitate benevolentiam contestata
es; ideo rependo amori amorem et te non morituram, antequam uni, e meis fratribus, peccata ape:
rias compromitto. Restituta valetudini Posnaniam venit generalem Confessionem instituit:

et ad

tranquillitate potituros, ad Collegium venit ibique ad sacrum conscientiae examen omnes conscientiae resolvit nodos. Eodem sacro confessionis stratagemate conducti tres concubini et unus iuvenum lubrico carnis vitio assuetus vitam in melius et locum mutarunt: praesertim vero adolescens qui etiam religiosis claustris macerandam cum spiritu carnem inclusit. Hoc nostro tribunali decernente unus ex Ariano Catholicus annos ipsos 12 usum Sacramentorum intermittens ac a templis Catholicis vel a primo limine salutandis abhorrens, mutavit animum, et constantissime quod amplexus est Sacramenta frequentat.

Non solum autem nostrorum cura apparuit in animabus a peccato ad poenitentiam reducendis sed par etiam opera enituit in hominibus ex haeresi ad fidem orthodoxam aggregandis, 16. enim ad minimum ejurato aut Lutheranismo aut Calvinismo aut Schismate per manus nostrorum inducti sunt, ut Vicarium in terris Christi caput adorarent. Quorum e numero fuere duo, qui erant quidem fidei Catholicae ab ipsis incunabulis nati; sed interea longo tempore inter haereticos versati ita continua eorum familiaritate et usu intepuerant, ut a primo fidei fervore et lumine ad haeresim deflexerint a quo tamen errore ad primam veritatem revocati sunt.

Spiritualibus S. P. N. Ignatij exercitijs duo currenti anno excoluit.

Idem annus advenam Roma in sanctis suis lipsanis D. Venustum Martyrem Congregationi mediae introduxit: ut praeterea Minimae S. Candidum. Utrique Sodalitati suum Martyrem applicante R. Patris Rectoris manu. Pulchriusne vero Venustus an Candidus a suis clientibus exceptus sit in dubio sit. Quod ad pompam D. Venusti spectat ei Media Sodalitas ipso Immaculatae Conceptae Virginis festo sub suo nomine militans triumphum apparavit. Cui ut solennius pretium faceret primo argenteam sacris ossibus asservandis confecit urnam ut ita pretiosa mors Sancti in conspectu Dei non vilior oculis etiam humanis appareret. Tum ex umbra in lucem proditurum Sancto Martyri festivos accendit ignes: inter quos ut eo commodius propensi in sanctum patronum amoris intorquerent tela. Arcum illi struxit triumphalem prope proprij Oratorij limen. Tandemque eo loci caelestem e Latio hospitem panegyricis salutavit acclamationibus.

Datus est Posnaniae et nostrorum e Societate Sanctorum favoribus locus, singularis ille S. Francisci Xaverij fuit prodigiosissimi in utroque orbe Thaumaturgi. Enixa est una foemi-ninarum in auras sobolem magno sui cum discrimine et sine vitae infantis indicio: non solum lachrymae non motus corporis animam indicabant praesentem. Mater tum de suo periculo tum de infantis vita anxia illico confugit ad Deum electo causae suae patrono et affectus interprete S. Francisco Xaverio cuius ut efficaciores inveniret preces adiecit suas vovitque in honorem Sancti usitatam Posnaniae decem hebdomadarum devotionem singulis continuis ferijs sextis quibus et binas lampades ad eiusdem aras

se

se accensuram appromisit. Vix haec animi sensa perfecta sunt, cum ecce non infans modo sibi pariter ac vitae restitutus, sed ipsa parens vitae evadit periculum. Actae igitur Deo Sanctoque gratiae, votumque solutum a foemina pristinae valetudini restituta.

Peregrini ab India beneficium istud fuit S. Xaverii. Adfuit e caelo in primam maioris Poloniae Metropolim et Polonus, monuit enim Beatus Stanislaus Kostka unam e numero aliarum Matronam, de ultimo vitae termino: addiditque ut ultimae lucis non ignara sese ad eam divinis Sacramentis praesertim poenitentiae communiret. Et vero ut pronus adeo huius Beati in nos favor sit, inclinat eum singularis clientum erga se devotio et liberalitas. extra enim commemoratam in annuis anni praeteriti de lamina argentea imaginem, accesserunt eiusdem honori complura alia ornamenta conferente ad id eadem liberali manu Perillustris ac Magnificae D(omi)nae Mariannae Podleska Capitaneae Borzechoviensis ac inprimis altare de novo erectum est pariter artificiosa dispositione praenobile: cum praeter insigniores laminas ex argento beneficia Beati insigniora diversis Poloniae in urbibus praestita referentes, duae argenteae statuae, cubitorum singulae circiter duorum additae, imaginem Beati circumstantes quarum una fert personam S. Patris Xaverii altera D. Valeriani cuius nomen gerebat defunctus coniunx dictae Capitaneae. Accessit et Collegio non mediocre cum Nobilitate ornamentum, quod tam praedicta Perillustris Capitanea Borzechoviensis quam Illustrissima Domina pariter Marianna de Tuczno Tuczynska Succamerariae Inowladislaviensis simul cum filio suo Joanne Cancellario et Canonico Posnaniensi munificentia auxit. Nam primo una ex nobilioribus pars Collegii praecipitem in annos ruinam minitans ab ipso fundamento roborata et reparata est. Tum in summo eius vertice aula domestica refovendis animis oculisque constituta: hinc atque hinc ab utroque latere erectis cubiculis quae commode Scholasticorum habitationi congruerent. Tandem triclinium dilatatum comparatumque de novo imaginibus adornatum: quibus et bina maxima caenitoria condecorata gratiorem intuentium oculis ostentant faciem.

Missiones hoc anno nec semel nec paucae habitae, ita ut numerosis e Collegio in obsequium animarum excursantibus personis, residui ex Patribus atque Scholasticis in absentium defectu officio non haberent unde essent otiosi

Annus 1674.

Adm. R. P. Joannes Paulus Oliva Praepositus Generalis. R. P. Hyacinthus Koczowski Provincialis. R. P. Stanislaus Branicki Rector.

Annus hic pari antecedentibus labori nostrorum circa curam animarum respondebat felici nimirum eventu.

Confessiones

et ad aram S. Xaverij, quem ipsum sibi apparuisse confirmabat Divinissimo Sacramento reficitur. Jam alia sed genere nobilior pro Sacro Tribunali testata est, se desiderijs car:nalibus, et scrupulis inde orientibus liberam implorata B. Stanislai Kostka ope: cuius Beati imago munificentia Perillustris Capitanei Bonechodiensis argentea veste elevata decus templi longe exauxit.

In Congregatione maxima sub titulo Annuntiatæ Virginis aurea supellex argentea, jam vero ad minimam sub titulo Virginis Purificatæ facta introductio S. Martyris Candidi, cu:ius reliquias, Romano authentico confirmatas et ab loci ordinario approbatas, advexerat Roma R. P. Stanislaus Branicki Rector Collegij. Processionis apparatus longe insignis fuit.

Annus 1673.

Adm. R. P. Joannes Paulus Oliva Præpositus Generalis
R. P. Hyacinthus Koczowski Prov[incia]lis R. P. Stanislaus Branicki Rector.

Præter communem triumphantis Poloniæ, de Turcarum 30 millibus lætitiam; quam, fuso intra duas horas, ad internecionem exercitu; fugato ipsomet Hussein Bassa, eius du:ctore Generalissimo, uberrimam collegit in Campis Chocimensibus; ante annum secundum et quinqua:gesimum, ibidem victrix de Osmanno: habuit aliam lætandi materiem Collegium nostrum totius Poloniæ Princeps quam illi Sanctior de Capitalibus Dei hostibus quia peccatoribus triumphus pe:perit.

Devoverat sese una e fœminis diabolo in æternum mancipium, eo contractu et pacto ut in vim beneficij pro tali obsequio, artem se, peccaminosè magicam edoceret, permitteretque sem:per præstigiator spiritus illuc libere evolare corpus quo liberet. præstitit dæmon abunde omnia fi:delitatisque suæ memor primo illam ereptam focis domesticis levabat in aërem, mox ducebat tan:demque aliarum congregationi Veneficarum præsentem statuebat, ubi pro more solito consuetis tripudijs et delicijs affluere. A qua feritatis voluptatis scena, ne suo cum corpore et proprius abesset sanguis germanam ex sorore neptem duodennem ætate puellam ijsdem præstigijs erudire statuit et effecit. Rudi enim innocens Virgo, perniciosissimam ab amita edocta artem; ut diabolicæ sagarum coronæ adesse sic ijsdem quæ videbat assuescere cœpit. Nullus erat qui lapsam puellæ innocentiam sublevaret; nullus, qui haustum enormis Veneficij venenum depelleret, respexit tamen qui totus est oculus, Deus elusam fraude diaboli virginem invenitque præsentissimum remedium medica vis divina quo tam pestilens ex animo egereretur venenum. Parvo enim post tempore Deo illuminante consci:entiam sic stimulante facti pœnitens puella, accurrit ad confessarium, cuinet fatetur ab

eoque

eoque quid facto opus sit erudiri expetit. Quam Pater ubi multis pro rei exigentia non sine admirabundo compatientis animi sensu instruxisset ad id tandem impellit ut statim ea omnia quae didicerat eiuret: Solique Deo Sacramentum dicat numquam ad eam amplius reditura mentem. Quod illa lubens libensque praestitit eo iam libentius ardentiusque divina frequentans Sacramenta quo longius ab illa recesserat diabolo mancipata.

Consimilis, licet longè occultior pestis tres primarios civitatis incolas infecerat. Acceperant hi a certis religiosis, ignorantiane an malitia peccantibus nonnullas schedas typo pressas; in quibus multae phrases vocesque vanae superstitionis indices continebantur: paulo rariores, etiam daemonum vim indicantes claudebantur, quamvis non ita evidens malefícij apparentia. Quam fraudem et merissimam imposturam, ipsa sese rerum cum verbis dissonantia prodentem, cum bene prudens demonstrasset Pater eas illico paginas, urgente eo pariter ac spectante in partes minutissimas laceraverunt, postquam prius illas e collo in vim et locum sacrarum reliquiarum gestassent, ex intentione eas tradentium.

Maiori e periculo vindicatus ille fuit qui cum se vidisset strictissimè implicitum inveteratis peccatorum habitibus, statuit de salute sua penitus desperabundus non amplius Sacramentum poenitentiae adhibere. Interea accidit ut continuo conscientiae morsu agitatus, sacrae unius e nostris Patribus concioni adesset in qua cum multa patheticè pro misericordia Dei Ecclesiastes disseruisset; attonitus ille haesit ac tandem tangente cor per os Concionatoris Spiritu Sancto repente in alium mutatus omnem animi turpitudinem Sancta exhomologesi delet ac ex animi voto non sine summo cordis dolore, quiete animi potitus est; e tam intricatis peccatorum vinculis in libertatem filiorum Dei adoptatus.

Quod ad secretissima poenitentium tribunalia attinet, non minorem praeterito praesens annus frequentiam ad Sacramenta poenitentiae et Eucharistiae suspexit in templo nostro. Nullus in eo dies quo non unâ plures confessiones exceptae fuerint plurimae ex tota vita vel maiori illius parte auditae multae ab annis 40, 37, 30, 20, 18, 15, 6. 3. continuato sacrilegio frequentatae in melius correctae sunt: omnium tamen memorabilissima fuit ista: Assueverat iuvenis per annos 30 variis gravibusque peccatis: e quibus ut liber evaderet difficilem ei ipsa consuetudo in naturam versa faciebat exitum: et vel maximè vitiosum perpetui concubinatus catena artè implicitum tenebat ne emergeret ausus tamen cum virtute Dei debiles attentare vires, ut tandem aliquando ad meliorem mentem rediret: init satis longam e remotis partibus viam, aditque quendam Collegii Confessarium, cui omnia vitae peccata pandit, lachrymis delet, multoque animi dolentis sensu et Sacerdotali absolutione expiatus ad se et ad sua redit numquam postea viam impiorum ambulaturus. Fuit et alter, qui pari locorum e distantia longè tamen impari peccatorum pondere oneratus sola animi perturbati

tranquillitate

Funera ultra sex inter pretiosos a morte Sanctorum cineres sub aris nostris condidimus; non mediocri in partem eleemosynæ perceptæ condentium gratitudine. Inter quæ fuit Decor inter (ut spes est) receptæ corpus Perillustris et Religiosissimæ Constantiæ Wolffowna Sanctimonialis ex ordine D. Benedicti Culmensis Monasterij professæ consecratæ. Pro cuius incolumitate dum adhuc diuturna affligeretur ægritudine, frater suus Perillustris D. Alexander de Ludighausen Wolff Capitaneus Felinensis nunc Dei providentia Abbas Peplinensis, multa profuderat Vota ad aras D. Francisci Xaverij. Dum periculum grandis in horas instaret mortis, iubet accendi facem e Virgine cera pondo decem: quæ dies et noctes aliquot, ante iconem et aram Divi ardens continuo, hoc apud Divinam benignitatem edicit, ut malum intimis conceptum præcordijs Virgineum non ultra dilexaret corpusculum; animamque sui ad manus Conditoris sive liberam permitteret. Conditæ apud nos prænobili tumulo exuviæ: ipseque Perillustris Abbas in signum gratitudinis Mille florenorum nobis transcripsit. Addidit postrema, ad dictam liberalitatem continuatæ beneficentiæ cumulum dum in usus triclinij Scutellas ultra sexaginta e stanno nobili minoresque mappulas cooperiendis orbibus totidem adiectis nonnullis mantilibus, omnia iusti pretij et sculptis apud artifices magnæ Specimina artis attribuit. Quo etiam tempore maximæ erga nos propensionis et eximiæ demissionis homo Abbatem ferme exuit formam Servi indutus; dum in communi triclinio accumbentibus nobis, linea præcinctus tela tanquam unus e nostris, proprio sumptu comparatas dapes ultro nobis apponebat. Dignus profecto vir, tum nostræ Societatis amore, tum vero ampliori in Ecclesia Dei dignitate: cui ex aula tot Regum favoribus est obnoxius.

Eodem benefactricis nomine intulimus Sepulchro proprijs nostrorum patrum manibus pios manes Perillustris Dominæ Marianæ Podleska, Borzechoviensis Capitaneæ cuius uti fautricis Societatis, annorum, præsentis et antecedentium nomen; ita posterorum monimentis beneficentiam erga Superos et mortales perennaturam transcripsimus

Mors P.is Ladislai Gurowskij

BIBLIOTH. UNIV. JAGELLONICAE

Mortuus.
c

Confessiones generales plurimorum expeditae, unus quidem nobili loco natus pero:nis [?] ab annis 15 Scelus enorme pro Sacro tribunali celatum una cum alijs ex totius vitae memoria enarratis noxis benigna absolutionis delevit Sententia. Alius vero cui constans fuit consuetudo sacrilegè noxas exponere DEI permissu a daemone sui corporis flagitatore, et per duas noctes tortore ad pedes et tribunal Sacerdotis compulsus est ibique vitae anteactae delicta rite evolvit.

Nec minore industria ac dexteritate multorum contra fas inita, multorum violata iura matrimonij, suis adstricta legibus sunt, suumque redacta in ordinem, DEO etiam pro sua benignitate huiusmodi transgressores, in misericordia praeveniente. Quorum fuit e numero quaedam, quae iuratam sibi ad aras consortem spreverat, alterius in partes veniens. Sed dum scelus repetit, nocte profunda, serpentes sese magno agmine glomerantes cohorret, certo concessa a DEO vi in sese acturos nisi vel medias noctis inter tenebras, divina affulsisset lux, quae potestates tenebrarum, antiqui serpentis formam indutos protinus effugavit. Subijt procaci mulierculae in mentem, se ab ea monstrorum turba fore liberam, si peccati commissi surda esse desineret; et quod commissum fecerat, ultro non dilata poenitudine oleveret [?]. Vix ea inter se sanciverat, omni periculo libera ad templum prima luce advolat, aures posuit [?] Confessarij, scelus eiurat, maritalis foederis tenacissimam in posterum se fore profitetur.

Alius quidam religiosis sese votis adstringere cupiebat, religioni a multo tempore, dato iam nomine. Verum ut induci nullo pacto potuit, ut adurgentis occulta conscientiae, palam ut faceret Confessario suae religionis; claustrum deserit, una et obstinatae mentis sententiam. Unum e nostris adit, statim per homologesin conscientiam reducit ad quietem, rursumque meditatur postliminio sese dedere disciplinae. Alter proximo in oppido civis, ecclesiastico fulmine e publica cathedra percussus, cum mentem malis ipsis, quae horrendo anathemate luebat induravisset, ac peiore proposito numquam ad sacrum Confessionis Areopagum sese sistendi confirmasset; divina tandem vi intus adlaborante, mutat pervicaciam, et unius e nostris postulata ope, rite DEO reconciliatus, corpori Ecclesiae iam saniore mente, membrum restituitur.

Advenerant Baccho et Licentiae Sacri dies, cum non pauci praecipui nominis viri, iam inde a 16 leucis nostris convolant Posnaniam, usitata id temporis nostrae pietatis illecti religione: iubilaeum illis diebus propositum non aliter consecuturi, nisi inveterato multis ab annis scelerum veterno, nostrorum Poenitentiariorum ab obsequio, abdicassent. Hi [?] extranei. Domestici devoti Oratorij profecerant plurimum apud Matrem totius Consolationis, et Consolatricem afflictorum: unus namque illorum, magnae inter cives notae, gravi afflictus morbo, statim in Civitatis [?] Oratorio Matris Virginis appellat Iconem et opem: nec vano conatu: mox vires recipit ex integro; seque recipit in verba et vota gratiarum, unde gratiam emanasse noverat sanitatis.

Cives etiam Poloni praesentem Reginae Poloniae applaudebant pari, rebus humanis

llorum.

miserendi teneritudine, quos inter præcipuum locum obtinet, inter præcipuos Lechiæ Tutelares hoc anno transcriptus ex Urbis decreto B. Stanislaus Kostka. Eventum hic probat casus. Inaudierat unus ex adolescentibus nostri Collegij, maxima Divi eiusdem immortales elogia pietatis: quibus ipsemet subserviens, DEO cor animante, nonnulla cultui et amori eiusdem Divi exhibuit. Verum cœlestis gratificandi vis, superavit terrestrem clientum munificentiam. Cultor D. Kostkæ in supremum ex morbo, trium dierum agonem delabitur. Luctanti adest Divus (quem ipse, a morbi et mortis redux faucibus iuvenem appellabat Jesuitam) monetque ut si velit, sua ope pristinæ restitui valetudini, commigret Posnaniam, purgata confessione mente, vires integerrimas, ex pane cœlesti ad aram Beati Stanislai Kostka resumpturus. Dictum factum. agnoscit bene iam mente sanus et corpore, Benefactorem suum ex Icone, publico cultui in Templo nostro proposita, eumque ipsum fuisse, qui se de recipienda incolumitate infirmum monuerat, Beatum Adolescentem palam testatur.

Inter plurimos dissidia composita, redintegratæ amicitiæ; multi ad refundendum æs alienum, quod iniquo iure possederant, inducti: alij alia pro cuiusque morbo ex præscripto nostrorum, tam publice ab cathedra detonantium, tam privatis consilijs bono proximi incumbentium curavere.

Præter comparatam prudenti unius e nostris dexteritate amicitiam multorum Regni e primoribus; magnum etiam Templo Collegij accessit ornamentum eiusdem industriâ. Nam Illustrissima Palatina Pomeraniæ Dnã Bakowska, e domesticorum splendore partium, rem sane et pretio et tanta fœminæ beneficentia æstimabilem cessit, publici in Templo nostro D. Stanislai Kostka ad ornatum: sericeam nimirum supellectilem inter aurea fila tributim adspersa, longe conspicuam. Nec munificentiæ posuit limites et prædicti Patris circa bonum Societatis solicitudo; et ipse animus benefactricis optime Societatis universitati addictus. Nam quod habuit inter muliebrem mundum singulare telam sericam nobilissimam argento affatim intertextam, aureisque aspersam floribus, in altaris eiusdem D. Kostka antependium, et in maximarum sollennitatum usum pro pluviali et dicis amplissimo, cultui eiusdem memorati D. Stanislai Kostka dedicavit: adiecto non mediocri in ea sumptu quæ ad perfectiorem horum splendorem servierant.

Æmulatus alterorum liberalitatem unus e nostris, primæ Polonorum inter familias notæ alieno quidem e Collegio verum domestico Divisque intimo ex affectu. Adiecit is Templi ad ornatum ex holoserico pleraque ornamenta: insuper et sericeum auro intertextum tapetum, publico usui longe illustrem. Quo quidem et pretiosiorem, et singulari benevoli testificatione animi donavit Perillustris D. Andreas Radlicki Iudex Terrestris Posnaniensis morti quidem vicinus, sed evidenti Dei ope, a morte et morbo emancipatus.

Historia Collegii Posnaniens. Soc: IESU.

Annus Dni 1675.

A. R. P. Joannes Paulus Oliva Generalis.

R. P. Stanislaus Branicki Provincialis.

R. P. Bartholomaeus Wąsowski Rector.

Quem in Votis habuimus tandem Mense Aprili praeteriti anni [illegible] Rectorem Collegio dedit R. P. Bartholomaeum Wąsowski. quod illi officium ad manus tradidit die 25. R. P. Albertus Wloszynowski pro tunc ab abitu R. P. Stanislai Branicki ad Provincialatum per menses quatuor Vice-Rector. In decursu ejusdem mensis celebratum funus in templo nostro Stephani Krzeniewski Capitaneidae Kostinensis epilepsia extincti anno aetatis suae non plus duodecimo. cum olim fineta pompa funebri in urbe Stephano translatum ab hospitibus exequiis inivitatis opera Perillus ac Magc Dni Andreae Radlicki Judicis Posnaniensis cuius etiam tempore tam funus quam mensa stetisse dicitur.

In Junio, die 21 Congregatio Provincialis habita Calissiae ad S. Mariam. Ad eam solus ex Collegio, uti etiam ex professis pertinebat, perrexit R. P. Rector ibidemque [illegible] [illegible] lectus Procurator Romam fuit. quo 21 Septemb. movet cum M. Andrea Przemeski ibidem Theologiam audituro. Per eidem mense et alii duo inchoatam Posnaniae Romae continuaturi Theologiam, abiere scilicet Fr. Albertus Bartochowski. et Fr. Stephanus Mieski, hic primi, ille secundi anni Theologus. adjuncti R. P. Albertus Wloszynowski fuero, pro Urbe, Poloniae Provinciae Procuratore, in locum P. Joannis Hermani. Omnes illuc convenerunt ad 20 Novemb. Ipsa Congregatio Procuratorum omnium fere unanimi consensu peracta et finita est. Concors decernentibus non esse cogendam Congreg. Gnalem.

In Augusto. Empta sunt bona pro Collegio Dąmbnowa. Luciny. Kalcie, Kotowo. et Sortes in Niezamysl. apud Mgfcum Dnm Joannem Dobrzycki habentem apud nos tum superstitem adhuc fratrem germanum P. Thomam Dobrzycki. Haec bona jam ab annis ante 30. inclinaverant animum R. P.is Gasparis Druzbicki et aliorum tunc Rectorum [illegible] ad sui emptionem, idque praecipue ratione sylvarum, quarum ibi copia, domi vero inopia magna. Vendita erant pro illis coemendis bona Wielczewo et Gerabowo, et Grzybowo ad oppidum Costenum sita pagi, consensusque contractus cum Rdo Kaminski. Sed bello Turcico cuncta perturbante et contractus rescissi et summa R. 21 Millium pro bonis venditis accepta apud Illm D. Jacobum Rozrazewski Palatinum Inovladislaviensem haesit, hucusque apud haeredes pendenta.. Nunc quia minore pretio comparari poterant data sunt pro illis quadraginta millia quae tali methodo extradita sunt. Primo decem millia, quae Collegio commendavit P. Christophorus Rokosowski [illegible] redux Roma post auditam ibi Theologiam tempore

Empta Bona Dąmbnowa. Luciny, Kalcie, Kotowo et Sortes in Niezamysl.

belli Suetici. Alia vero decem millia quae templo aedificando germanus Mgci Dni Venditoris P. Thomas Dobrzycki inscripsit. Pro reliquis 20 millibus acquirendis oppigneratus pagus Nagradowice dictus, additis insuper supra reditus pagi florenis 400.

Pagus Nagradowice oppigneratus

Anno decurrente liberatus est praedictus pagus per acceptas mutuo pecunias ex oppigneratis Pecinye et Kalcie, donec vindicetur summa R[eliquorum] 20 Millium apud successores praememorati Supp. Palat. Junivladislaviensis aut aliunde acquiratur. Post annum item resignatio facta Collegio ab eodem Mgco Dno Dobrzycki in Castro Posnaniensi ubi etiam primi Contractus inscripti. Quia vero haec bona ille jure haereditario Uxoris suae possederat, quae de domo Maniecka erat, relictamque ex ea descendentem prolem habebat bonorum ipsorum haereditariam, ne vel hac mortua, vel succedente alia ex secundo toro prole evictione vacillaret et Collegium periclitaretur, fecit recompensam Uxori suae aut potius proli ex illa susceptae eiusque successoribus: ut patet ex contractibus nobiscum factis hac in causa. Postremum licet vetet Lex publica in Constitutionibus Anni 1635 Ecclesiasticis emere bona terrestria, obtinuit tamen impetravitque Collegium quaedam bona vendendi, emendi alia cum Sylvis in locum eorundem. Estque haec concessio inscripta Constitutionibus Anni 1648. ea addita cautione, ut Judicium Terrestre dijudicet decidatque coaequationem emendorum cum venditis, quod nunc fieri adhuc non potuit. Pro venditione vero supradictorum bonorum Collegii facultates Romanae tum Admodum R. P. N. Mutii Vitelesci An 1636. tum ARP. Vincentii Carrafae Anno 1646 tum Summi Pontificis Urbani VIII obtentae sunt ut habent earum authentica in Collegio asservata. In eundem Annum inci[dit]

... P. Stanislai Rokicki Rectoris Bidgostiensis, qui medicorum gratia Posnaniam venerat, nec rediit ... ad immortalitatis suae possessionem.

Eodem mense Augusto sepultus est in templo nro Perillis ac Mgcus Dnus Adamus Czarnkowski relicto filio, unico domus Czarnkowianae filio et haerede in Dobrojewo Vladislao. Funus per triduum celebratum nostris sub utramque requiem decantantibus. Inscripsit testamento templo extruendo decem millia quibus palatiolum suum vulgo antonomastice dictum Czarnkowianum in ipso foro Posnaniensi situm oneravit quo alacriores successores redderet ad summam exsolvendam. Semper haec Czarnkowiana Majoris Poloniae Primariis una familia Societati addictissima et praesertim Collegio nostro, quem illi affectum et favorem tot Palatini et Generales Majoris Poloniae testabantur.

Novo inscripta a p[ie] m. Czarnkowski

Hoc etiam mense non solum Societas sed etiam Collegium nostrum in

Decima Augusti sub vesperum Turris in curia civitatis maxima concepit ignem in ipso cum orta foeda tempestate aeri et nubibus fulmine tacta est, gliscente vero per noctem velut lento igne flammâ con-flagrans tandem postridie sub ipsum meridiem, frustra tentatis remedijs igni in praedium cessit. Computatur damnum ad florenorum quadraginta milliarum. Maiorem aliquam vim habuit flamma illa, ut cuprum solueret non odio, ut extingui non possit.

In decembri ~~[illegible]~~ inchoatus est alter Philosophiae cursus bienna-lis per P. Theodorum Dreitzen data facultate ab A. R. P. N. Joanne Paulo Oliva eo animo impetratus, ne necesse haberent consummati Rhetores alio migrare ad Phi-losophiam inchoandam, sed haberent domi quod foris quaerere cogebantur, possentque in eodem Collegio studia speculativa prosequi usque ad quadriennium Theologiae, non facta ad alia Collegia digressione. Nec non ut fieret satis conditioni bullarum Pontificiarum, quae in ordine ad faciendas Promotiones literarias et laureas conferendas requirunt cursus Philosophicos et Theologicos, ut continuatur studium more Academiarum.

In Octobri die 11.ma diu luctatus cum morbo tandem hydrope praefocatus obijt P. Joannes Paulus Henslei. Coadjutor formatus. Concionator Germanicus. Summum hic in sui Auditoribus desiderium reliquit, Vir certe Apostolicus. Ex haereticis Parentibus ~~[illegible]~~ Sabenbergae Sedani natus, post ad fidem et religionem nostram pellectus adeo zelosus fidei propugnator extitit, ut nihil amplius oderit quam sectam Lutheranam. Tota illius concio eo tendebat ut omnes Acatholicorum refutaret. Eo in officio adeo indefatigabilis, ut diebus solennioribus binas mane et a prandijs conciones dicere solitus fuerit eâ frequentia et aviditate audientium, ut locus iis non sufficeret. ~~[illegible]~~ Acatholici, qua poterant opera, et templo interveniebant, + nihil in votis habentes nisi ut vel semel de secreto dicentem audirent. Vivus post mortem a quadam foemina Germana (ut fama ferebat,) visus quidem tristi sed tamen indice aeternae salutis.

+ cives Germani

Hactenusque hoc anno quae Ultimus, fuere rhiora, sincera succedit infra. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Erupit aliquis fervens [illegible] erat [illegible] 1675 in fatalem casum incidens claudicasse. Die ultima Decembris sub Vesperum dato tympano Cives Posnanienses excitavit tumultum contra Studiosos. Unumque globo trajectum intra horas aliquot e vivis sustulit, alios vel mutilavit vel contusit. Cujus mali origo haec fuit. Acceperat acriter Verberibus ~~[illegible]~~ Unus ex suburbanis accolis Nostrum Studiosum Poeticae auditorem, quam pueri ulterius injuriam P. Pro

tumultus [illegible] studi[illegible]

Rectus pro tunc R.P. Stanislaus Thezgarel misit,

ad Civitatis Praesidentem, eo temporis hoc officio fungentem D. Casimirum Pozmagn duos

e Studiosis Philosophos Scholarem abeuntem, Clericum alterum nomine — Chazyn

ski qui exponerent a suis subsellio Posnaniensi vim immunitati Scholasticae illatam esse, eo

galenque emendam de sue poenam pro hoc ausu temerario. alias periculum esse ne

ipsi Studiosi vindictam de eo sumant. Pupugit hoc animum Praesi-

dentis, quod repetitis vicibus instarent, et acrius, (et quidem in praesentia hospitum mensae assidentium agerent. proinde

tam in Studiosos, quam in servantem Clericum invectus est. Sed

cut ille talliente illum abhinc capite allocutus, protestatusque se hoc non ad contumelia

sed ad justitiam impetrandam venisse. quodque maxime in eo D. Praesidens inculcabat

non addidisse sibi Compellationem honorificam ex officio sed tantum vulgarem Domini Pozmagn. Ubi eo finita lucta,

mox ob detractum sibi titulum scribendus D. Pozmagn accurrit ad Collegium et apud

R.P. Vice-Rectorem pro tunc P. Lenum Abramowicz multa contra Clericum questus

sui contemptum, illique audacem accusat protervitatem. Appromissa a R.P. Vice-Recto-

re satisfactio. Visitat ille interea templum nostrum, adestque Vesperis solenniter, utpote

in pervigilio Circumcisionis solennitatis nostrae maxime decantatis. Advertit inibi Cleri-

cum praefatum clericum, reducemque (cum non longe a templo domus, quam Dominus

Tholibowski quondam inhabitabant, distat) invitat ad hospitium semel, bis, et tertio: inquiens se illum tractaturum sicut ille domi sue

Quam invitationem contemptuam deliberatus D. Pozmagn accendes ira coepit se invitantem

et imperat servo Civitatis, seu pedisequo, ut clava quam ferebat vulgo Obuch dicta

importunum reprimeret. Fugit ille, acquisitoque domi baculo, cum in Praesidentem et servum jactasset

(ut alii narrant, percussit ipsum Praesidentem, quamquam hoc ipsum non semel ipse D. Pozmagn negavit)

Mox servus, et alii a Domino Praesidente (sparso

in vulgus rumore Praesidentem Civitatis a Studiosis, aut caesum aut verberibus affectum esse)

jussi sunt domos et plateas obire, concitare plebem, custodes Civitatisque in unum

cogere. quod et dictum, factum. Nam brevi miles stipendiarius distribuitur. Consili-

um init in Curia, pulsatur tympanum totaque in armis ad Curiam apparet

Civitas, maxime ii nos inimicantibus Lutheranis et Calvinistis de Garbary

aduentantibus. Clericus, ubi hæc agi videt fugit ad Collegium. Interea
e Senatu-Consulum mittitur miles qui Clericum vi e hospitio extrahat. de quo
certior factus P. Præfectus modo primum e Missione redux, sine mora cum pau-
cis aliquot qui finitis vesperis ante templum subsisterant Studiosis stat ora fo-
ribus domus ~~lapideæ~~ hinc et inde illum stipantibus Studiosis pluribusque accedentibus. Veni-
unt milites igne, onustisque bombardis aliisque instrumentis bellicis armati. Cedere
loco Patrem Præfectum et Studiosos jubent, quibus vocibus ter vel quater vicibus
iteratis cum nihil profecerint jussi tandem bombardas exonerare Unum e Studiosis
Martinum Doroszewski Philosophum globo trajiciunt, non plus horis aliquot
ab illo ictu superstitem: ~~[illegible]~~ Ergo cum illo Studiosi ac R. P. Præfectus nonnullique Studio-
sis clauduntur domus ~~lapidea~~. ceteri, audaciores Studiosi qui pauci fere erant, strictis gladiis cedentes reprimunt. sed ubi illi in
subsidium longe majorem turbam venire aduerterunt in partes dilapsi sunt. Tum
demum furibunda plebs ~~Duce~~ Duce Joanne [illegible] Notario Consulari, qui strictis gladio
vulgo Multan. et Vladislao [illegible]ski Apothecario Civitatis qui minoribus sclope-
tis vulgo pistolety, armati ipsi erant huc illuc Studiosos insequi incipiunt. plateas
sine lege sine ordine circumire. cœmeterium circumcurrere pergunt unicam Stu-
diosorum cædem et Collegii nostri subversionem inclamantes. Et ut nunquam soli-
tarium scelus est. non contenti quod famulum Collegii causa invisendorum hospitum
[illegible] solemniore prandio missum, capite ~~et collo [illegible]~~ percussum, duobus digi-
tis ~~[illegible]~~ prope mutilaverint, in ~~[illegible]~~ plateam quæ templi nostri faciem terminat explose-
runt, ut complures ~~[illegible]~~ globi ianuæ templi inserverint. Quin ausu nefario in cœnobii Monialium S. Bene-
dicti fenestras, eo quod vicinum esset domui in qua percussor habitabat, explodebant aliqui, atque ~~[illegible]~~ Monialem ~~[illegible]~~ velo capitis traiecto in cubiculum protruserant.

~~[illegible] ex Cœnobii Vicariam qua [illegible] de [illegible] uxoris [illegible] [illegible]~~
~~Stanislai [illegible] in lapidea sua [illegible] e monasterii per [illegible] et~~
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velamen capitis [illegible] [illegible]~~
~~Capite in [illegible]~~. Adhæc cum edendi causa famulus P. Nicolai

Præterea Dominum Collegii Professus in Curiam venisset, reclamabant Cives ut tamdiu detineretur, quamdiu Clerici non redderentur. non tamen sortito effectu: Verba quæ furor arma et vires dolori ministrabat. Nihil intentatum relictum. furentemque insaniam magis magisque intendebat. Cum jam nox immineret, disponunt tandem Vigilias in quatuor partes, Nocte dieque sequenti per horas 24 durantes; iuxta statutum Civitatum. Cinguntque maxime ~~[illegible]~~ domum Clerico hospitalem. quamvis saepius a nostris, illum ad Collegium venisse. ~~Nulli Collegium [illegible]~~ ~~permiserant etiam P. Professor. immemores gratiæ eo die apud nos solemnitatis Circum~~~~cisionis Dominicæ~~. Nec finis. Eadem nocte domos Studiosorum ~~[illegible]~~ invadentes duos e Logicis Philosophos eosque Nobiles Sekowski et Matthiam Durawski extraxerant ac arcto Carceri incluserant. quorum primus partim frigore partim inedia, sed maxime clandestinæ timore mortis adactus cum aperto vitæ periculo e fenestra se ~~totus con~~~~tulit~~ demisit in terram ac aufugit. alter postea brevi liber dimissus ~~fuit primum post duas hebdomadas ma~~~~nu missus~~. Ingemuit ad eos facinus Universa Nobilitas et maxime Majus Dnus Fieczynski et domus ~~[illegible]~~ et suorum periculo commotus ~~[illegible]~~. Statimque e Comitiolis sedentibus missis legatis demandatum, ut eam causam tum apud Serenissimum tum in Comitiis Coronationis contra Cives urgerent promoverentque.

Annus Dni 1676.

A. R. P. N. Joannes Paulus Oliva Generalis.

R. P. Stanislaus Pranicki Provincialis.

R. P. Bartholomæus Tarnowski Rector.

Benedixit Dnus Coronæ anni huius. Eius enim ad initium 2. Februarii Coronatus Cracoviæ in Regem Poloniæ est. Serenissimus Joannes III.

Unà cum throni toriq; socia Joanna Casimira. Adfuerunt ibi et nobis in illo Poloniae totius compendio multorum è nobilitate patrocinia studiaq; qui Collegii causam contra Cives Posnanienses memorati nuper tumultus auctores promovebant, conabanturq; plerique eam causam per delegatos à Serenissimo Judices terminari. Sed Serenissimus, ne convellerentur jura regia, ipsemet obtulit se judicaturum hoc negotium aiens illud ad Judicium suum Assessoriale pertinere.

Cives verò dum hoc agitant, nec dum una peracta scena, nova cum ipsis Civibus agitur. Parum illis visum erat Collegium et immunitatem Scholasticam laesisse, facto brevi à profanis ad sacra, ab hominibus ad Sanctos, gradu: Congregationi B.M.V. Civium dictae sub titulo ejusdem Divinae Matris Nativitatis bellum inferunt. Duo sodales, quorum unus Praefectus tunc erat, Joannes Krzymuski, opificio pellio, alter itidem Joannes Zielicki aurifaber, inducti procul dubio ab inimicis reliquos fere omnes è Congregatione subduxere, ut eam vel ad Parochiam vel alio transferrent. At, altarium primò argenteum, tum aliam supellectilem diversis vicibus subtraxerunt, partim clam, palàm et apertè perpetrando cum vi et indignatione aliorum non audentium tamen ob metum Civitatis impedienti adeo audaci resistere: partim furtim aperta etiam per serifabrum posticae ad coemeterium janua, cum clavis esset in Collegio. Impudentior ex his aurifex etiam tempore missae habitae à P. Congreg. absente illius Magistro hac et illa auferebat aliis frustra reclamantibus, quos authoritate Magistratus sibi assistentis terrebat. Monebantur primitus ut referrent res ablatas ad locum debitum etiam per nostros à R.P. Rectore missos, sed aut impedimentum aliquod praetendebant, aut necessariam rerum illarum reparationem in causa esse dicebant, ac tandem cum nullo effugio locus esset negarunt se reddituros. Cumq; nihil in dies proficeret, inito consilio R.P. Rector ut eos à reliquo removeret ausu. Nam et Mira-

re cum Imagine sub tempus concertus habiti seminarius auriffex tentabat subducere)
Venit ad Congregationem, cum frequentiores in ea essent, fecitque sermonem ad adstantes. quo
foelix Pascha melioribus gratulatus est, gratias constantioribus in officiis erga B.mae Virginis
apprecatus, illis benedictionem ab eadem divina Matre. Tum questus est de violentijs
loco sacro illatis, spoliatione ac depraedatione facta à duobus. atque pro hoc scelere in Con-
gregationem commisso dixit se coactum esse ut descenderet ad poenam infligendam
eam, quae pro similibus delictis, reliquis etiam coetibus Marianis usitata est. Nempe ad exclu-
sionem eorum a Congregatione et consortio reliquorum sodalium. Quare pro potesta-
te sua quam habet in Congregationes ejusmodi, utpote quam Patronus utrique eatum quia
Rector totius Collegii (cui utique designandi Patrem Praefectum dirigentem Congregationis
jus est. adeoque et excludendi [illegible], et quidem à fortiori, cum ea potestas
vi legum sodalitatis Patri Praefecto concedatur:) eosdem illos duos Przymuski
et Zielicki nominatim exclusit. Quo audito unus similis [illegible] Joannes Wol-
nicviz(?) opificio cultrarius homo vilis et barbarus fideliusque in rebus [illegible] ad
jurat, cum indignabundus è coetu sodalium abijsset. jussus est tertius ille pro
excluso haberi à R.P. Rectore. Conticuere caeteri. ex quibus alii rei seriem
mirabantur, alii gaudebant in cultu B.M.V. constantiores. omnes tamen veriti tum
odia ac invidiam contubernalium. tum molestias à civitate imponendas nihil contra di-
los locuti sunt. quin postea rariores [illegible] in Congregatione visebantur. Non
intermissa tamen communio in Congregatione a nostris devotio saltem licet praesentibus
Sodalibus commodata interim sacra ad Missae sacrificium, ex templo, supellectili.
Sic exclusi illi duo cesserunt postea ad officium spirituale sed favorem [illegible]
[illegible] tale obtinuerant quo utraque pars appellare debuit ad Nunciaturam.

Ex annuis [illegible] [illegible]

plerumq non admittebat pro legitimis Actoribus Nostris etc, quod Sodales alii Nobiscum non agerent contra illos duos. id autem hinc fieri nequaquam poterit quia verebantur ne in invidiam apud suos et maxime Magistratum Assistentiam et Sumptus Spoliarentur illis debiti ministrantem vocarentur. Venit ad Nuntiaturam negotium dd. Arbi deliberatum an essent Actores legitimi.

Hoc eodem anno die 17 Aprilis. mortuus est P. Laurentius Charislawski Trium Votorum Professus. antea pro operario huius Collegii, hoc anno iam pro valetudinario habitus. utpote in dies Christi conveniendus. Vocali ut plurimum orationi addictus saepe in dies Christum sub Eucharistiae Sacramento inclusum adibat, cum eoque per pios affectus colloquebatur. Ut omnis honoris, sic sui ~~[illegible]~~ contemptor et incurius. Vitaeque morti tanta affectus et verborum demissione, ac depressione adstantes PP. et FF. allocutus est, ut plerisque lacrymas excusserit, adeo humilem de virtute sua sensum admirantes. Sepultus in templo nostro. cuius funus multi e civibus et civissis ~~[illegible]~~ comitati sunt.

Porro, Mense Majo duo dies Exequiarum genera absoluta. Unum die 16. Virginis Agnetis, quae bonorum suorum unicum haeredem Collegium fecit. ~~[illegible]~~ Agnes Grzymislawska pia et Sancta Virgo; Alterum non tam funus, quam Exequias Ponthris et Magnifica Dnae Constantia Duczynska de domo Rudzinska. quas illi in Nro templo persolvit 18 Junii Maritus eius, Pontifex ac Magnificus Dnus Stanislaus Duczynski Concionans in Sacro est. Unus e nris Parochiae Ecclesiastes ordinarius. Eius postea Corpus translatum est Zbąszynium ad bona hereditaria Duczynscianorum. Quae domus amica et benefica Collegio nostro fuit. Avus enim, Pontificis Dni nominati, Valcensem fundavit Residentiam. Nepos vero huius cum Parente sua Ponthris Joannes Duczynski pluribus millibus Collegium dotavit pro templo extruendo.

Mense eodem, non tam mundo quam Religioni vivere desiit. pulsus e ~~[illegible]~~tergni hoc paradiso + ~~[illegible]~~ Bajer Coadjutor temporalis dimissus in

Virginis Agnetis Benefactricis funus

Exequiae Constantiae Duczynska de domo Rudzinska

Stanislaus Duczynski fundator Residentiae Valcensis
Joannes Duczynski Benefactor templi Posn.

Bajer dimissus
+ Ver inlicentia Abraham

pagi Dzierzki. Revocabat ille quidem sua scripta et preces pro impetrata dimissione, sed eo primum tempore, cum dimitti jussus est.

Quanquam Majo mense non feliciter dimissus fuit. Eius enim die quarta P. Stanislaus Malezowski Votorum 4 Professus ejectus est e Collegio Sandomiriensi (unde hospes venerat) ea intentione ut inde post toleratam toto triennio et aliquot mensibus clausuram cubiculi, in quam conjectus erat non quod (ut ipse calumniabatur) ad Sacram Congregationem Inquisitionis Romam appellasset, contra quasdam Universitatis Theologiae Professoris sententias, sed quia aliunde meruerat. Ut inquam inde admitti pergeret ad PP. Cistercienses Koprivnicae, quo animum deinde post repulsam sic Posnaniae ~~passus~~ a PP. Conventualibus S. Francisci, ~~nolentibus~~ admittere, acceptam, inclinaverat. Verum nec Cistercienses nec postea Bernardini Coenobii Hebdowiensis illi se faventiores praestitere. Negaverunt omnino admissionem, nec nisi a Religiosis S. Benedicti in Monte S. Crucis susceptus est. Idque ea lege, ut nihil mali quidquam de Societate quam deserebat, apud eos loqueretur. Sed nec ibi diu substitit. Anno necdum elapso, et ille PP. Rectori Sandomiriensi ad manus redditur, ejectus e Tyrocinio, quod juxta intimationem Rigorosè pergere debuerat. degitque rursus Sandomiriae sub clausura in Collegio.

In Julio ejusdem anni 1676 sub solennibus Judiciis, quae annomasticè S. Joannis vocantur inchoata est in templo nostro praesente cipua et copiosa Nobilium corona Congregatio Bonae Mortis ex assensu et grata voluntate Adm. Reverendi Patris Nostri juxta mores et leges illius, quae Romae in Domo Professa Societatis Nostrae erecta est pro utroque fidelium sexu. Finis eius et scopus est praeparare suos sodales ad felicem mortem, eandemque per

passionem morientis in Cruce CHRISTI doloresq́ Beatissimae Eius Matris impetrare. Unde omnes fere huius deuotionis actus sunt ad Christum Passum et B.M. BEATAM Virginem dolorosam, totaq́ deuotio Vespertina tendit in honorem trium horarum quibus Christus moriens in Cruce pendebat: Mater verò Dolorosa assistebat. Prima huius Congregationis solennitas celebrata est 24 Julii die Feriae Sextae, quo etiam die et tempore inscribebantur Albo Congregationis eorum nomina, qui huic Sodalitati annumerari expetebant et expectabant. Et Nobilitas quidem longè promptior fuit quam Civitas, utpote needum post tumultum nuperum bene composita, exceptis ijs quibus factum displicebat. Inscripserunt Libro nomina et Ecclesiastici Viri, Religiosi accedentibus tribus Coenobijs Sancti-Monialium. S. Benedicti. S. Clarae. et Carmelitanarum Lublinensium. Pro actibus praefatae Congregationis absoluendis, accensis altum circa Lampadibus adornabatur Imago Christi Crucifixi mirè ad Compassionem flectens et Altari Magno jam olim aptata ac imposita. Manè Confessio et Communio expediebantur Praemissa ad illam, Bonamque mortem impetrandam accommodata praeparatione, suggerente tales affectus Patre Directore Congregationis, pro tunc hoc officium sustinente R.P. Rectore. Utpote qui primus eam Posnaniae erigendi fautor, agens Romae Procuratorem Provincialis Congregationis, ab A.R.P.N. Joanne Paulo Oliva. Indulgentias vero à CLEMENTE X Summo Pontifice impetrarat. Curavit et methodum eam deuotionem peragendi, unà cum suis affectibus tum Latinè tum Polonicè expositis typo imprimi, additis ad calcem libelli legibus praedictae Congregationis.

In Augusto pridem agitatum tandem dissolutae Residentiae Meseritiensis negotium peractum est.
deduxit illud ad finem ex reliqua parte P.P. Rector et Voluntate A.R.P.N. Joannis
Pauli Olivae; Adversus hic semper fuit parvis Societatis domibus ob modicam in illis reli-
giosae disciplinae observantiam, nec huius dissolutionem dispiciens potuit. qui eloquentissime
ad P.P. Procuratores Provinciarum anno superiore Romam congregatos ea de re locutus par
usque vehementer parva dare Collegia asseverans persuadere conabatur Provincijs ut nec tenerent
nec promoverent, nec admitterent talia Collegiola. Restabant pro hac
Residentia duae summae donatae et inscriptae ab Illmo et Rndmo D. Alberto Tholibowski
Episcopo Posnaniensi Fundatore illius. Altera in Bonis Nekla. altera in Curia Civita-
tis Posnaniensis deposita et ad Censum locata. Sed postquam a morte Fundatoris
repugnante tali Fundationi Venerabili Capitulo spoliata ~~[illegible]~~ esset Residentia habitaculo ~~[illegible]~~
~~ita per Depositionem suae vocis~~ + Ecclesia, bonisque eo pertinentibus quibus praepositus olim, ex

+ habitatula

Voluntate Episcopi cesserat nobis. annuit A.R.P.N. ut etiam reliqua solueremus
Praecipue quia ipsi Successores Illmi Episcopi - Gentiles D.D. Tholibowscij urge-
bant, ut illis summa Una decem millium florenorum in bonis Nekla resigna-
et iam vastata vendi possent tanquam imparia factis fundationibus usque multis.
retur; alteram decem itidem millium in Curia locatam, ipsi pro usu Collegio, bella
ta Residentia ibique sine ullo onere, transfundebant; relinquentes insuper Societati omnem
Sacram et domesticam supellectilem atque bibliothecam satis notabilem exclusae Re-
sidentiae olim datam. Rationes vero dispensandi ab A.R.P.N. has affere-
bant. ~~[illegible]~~ dissoluta jam esset Residentia, non sua ~~[illegible]~~ culpa et studio, sed
Patrum potius in ea defendenda facilitate, graviter ictus aliquot imperiti Residentiae

17

ferentium, proindeq de jam libens videri a persolvendo, uide liberam fecit Societas a perpendenda: Tum quia, quod maximum pondus habuit Bona praedicta Nekla ita inciderunt ut omnino imparia sint, tum huic oneri persolvendo, quam aliis consimilium Fundationum sibi impositis tolerandis. desideraregi Successores, ut saltem aliae fundationes ab Illmo Antistite factae conservarentur salvae quod fieri non aliter posset quam si summa illa decem millium tolleretur. Ergo habita facultate ab A. R. P. Generali R. P. Rector decem millium

Ector cum scitu R. P. Provincialis resignavit in Castro Posnaniensi summam decem millium florenorum in Nekla locatam refundens eam in Illmi Episcopi Successores. ac vice versa eidem simul Perillis et Admodum Rndus Dnus Tholibowski Decanus Capituli Posnaniensis Nepos Illmi ac Rndmi Fundatoris seu dictorum Fratrum nomine (quorum singulares resignationes in suis Territoriis faciendas pollicitus est se suscepit) resignavit Collegio nostro summam decem millium in Curia Posnaniensi locatam cum suo usufructu ipsi Collegio et quidem sine ullo onere stabili serviturum.

Eodem mense et sequentibus Aula Studiosorum e regione Collegii sita pulchram intus acquisivit faciem. inventioso talium Capiti R. P. Rectoris eam debens formam. Novum hic post theatrum illudque componibile constructum est. et subselli Theologorum Philosophorumque Aliisque et exhibendis Dialogis serviturum. Erectum et pegma arti ficiosum curiosum perspectiva, ornatum columnis. Complures variis quantitatis et inventionis appensae imagines quarum duae Christi deridentis et Salvatoris illustriores sunt usque Roma advectae. Addita pictura, scamna, erecti

qui eò permanentium zelum apparates.

29 ejusdem mensis recessit Scholasticus Samuel Finck 2di anni Theologus. ultro hic dimissionem petiit. Veluti aliquam poenam desertae Vocationis reportaret, uxore dùm cum periculo vitam mentis variis vexatus morbo. Et inde sibi molestissimo, quod repentinum acce-ssendo Sacerdotio posuerit obicem, quem ille ordinem ordinandis sibi post egressum rebus maximo idoneum denuo conatu accelerare ambierat. Exclusus autem est a Socie-tate post triduanam in Collegio inclusionem. in ea duobus tantum ferculis in refec-tione vero pridie dimissionis publica per Miserere disciplina maceratus.

In Decembri, nunc scilicet primum, Saeculare Jubilaeum Anni 1675 inchoatum est. dilatum tamdiu ab Illmo et Rndmo Episcopo Posnaniensi Stephano Wierzbowski in poenam Nobilium per commissa dicta in bona Ecclesiastica Statilarium militarem receptionem pro Contributione Capitali. Remissum tamen est de eo rigore. Praeposito in Archidioecesi, cuius gratiâ commodius peragendi, cum a Venerabili Capitulo Gnesnensi, et nomine Perillis sui Officialis Gñalis rogatus esset R. P. Rector, missi sunt ad Confessiones ibi audiendas. P. Joannes Kostynski. P. Paulus Kostanecki. P. Theodorus Kreuz. ille Theologiae Scholasticae, isti Philosophiae Professores, tanto gratiores, majoribus Votis mansuri toto Jubilaei tempore expetebantur, si tempus pateret. Hos omnes magna humanitate excepit ... hunc Illmus Regni Primas et Cathedrae Archi-Praesul Andreas Olszowski. Ju-rante vero in sua Dioecesi Jubilaeo maximo, ... omnibus, ut plurimum Vacantibus

BIBLIOTH. UNIV. JAGELLONICAE

in Nostro templo Confluebat tum ad Sacrum poenitentiae tribunal, tum ad Sanctissimum Eucharistiae Communionem erat. Absq intermissione à pluribus mane et vespere Confessionibus aures dabat. Nulla dies praeterea ad decursum Jubilei quo ad, vel post meridiem ipsemet Communionem non distribueret. die ultima ad horam à meridie usq tertiam et Cor Divinum quidem et sacra Complexis subministrabat. Nec alibi Saecularis hic Annus Gratiae Coenam Dei et Coronidem accepit quàm in templo nostro. Incidit terminus Jubilei in diem B. Stanislai Kostka sacrum (fuit autem Dnica 25. post Pentec. 15ta mensis Novembris) Decantatum Sacrum à Perillustri et Admodum Rndo Dno Hieronymo Terczborski Praep. Capituli Posnaniensis, post idem Officiali Generali. in vespere ac Te Deum Laudamus. in magno tam populi quam Nobilitatis concursu. Nostris de hyperthima ni et vespere senrantibus.

In Octobrem incidit funus Vladislai Smigielski bonae indolis et spei juvenis. Mortuus hic Augusto. Sepultus nunc primum in templo nostro. Grammatices discipulus.

Eodem mense (Exceptis Varijs et multis praeterea de Clericis Studiosis) + per annum Spiritualibus S. P. IGNATII Exercitijs excolendus secessit ad Collegium Nostrum Illmus Dnus Petrus de Bnin Opalenski Capitaneus Medireciensis, idq post recens absolutum funus Conjugis suae Ludovicae. indem Opalenska Sed alterius dimq. Miratus est in ijs prosequendis ac Una Jubilaeo Consequendo toto octiduo sua et mensa et aulico ad obsequia Potes.

December illud potissimum dedit: quod cum a nostris, in Comitiolis Srediensibus, hinc habitis, supplicatum esset, ut nomine Conventus Generalis Varsaviensis debito tempus decurrentis, rogaretur Sedes Apostolica pro decernenda Canonizatione B. Stanislai Kostka Compatriotæ nostri, cuiusque negotio terminando: promptissime admissum sit. appromissaque in urgendo negotio fortis volutio.

Epilogum huius anni, aliorumque paulo antecedentium inde sumimus, unde dui ... dium ex majus incrementum accepit Societas Universa. Sunt autem diuturnæ Mag. Dni Adriani Porinski Vexiferi Posnaniensis Collegii Bonorumque nostrorum infestationes quibus famosus hic Societatis etiam Universæ persecutor nos vexavit. Vexationes quibus ... hic bonis nostris Dzierzkowice dictis adeo molestus subditis, familiæ, bonisque nostris est ut Catalogum vexarum et injuriarum texere, otiosissimum sit. Sufficiat semel pro semper de illo dixisse, quod totus quantus nihil aliud sit, nisi perpetuum nostri Vexandi, interminabile Odium. Missis enim injuriis quas cum subditis in dies desk... nemus, homo in omnes lites promptissimus alienoque tantummodo malo sano festinus, ... Varia nobiscum non solum dedicium subsellia et Tribunalia sed etiam Comitiola implevit. Laesurus procul dubio et bona, et famam nostram in levitatem eris incautus graviores auctoritate homines ... repressissent nostræ vero fuissent causæ.

x

19

Annus Dni 1677

A. R. P. Joannes Paulus Oliva Praepositus Gnalis.

R. P. Stanislaus Branicki Praepositus Provincialis.

R. P. Bartholomaeus Wasowski Rector Colleg.

Annus hic cum Mense Januario, sui initium auspit a Visitatione R. P. Provincialis, quo etiam tempore ac saepe deinceps adibat Collegium nostrum ibidemq per aliquot dies commorabatur. Illmus ac Rdmus Abbas Bledzeviens Joannes Casimirus de Bnin Opalenski, tam singulari in Societatem affectu propensus, ut cum Corde sua etiam in Collegio deposita asservaret. Quia tamen saepe ... medius miscentur gaudia luctibusq non levem quinimo gravissimam nobis subditisq nostris molestiam attulit panis hybernus pro stativis militem extrahendus. Ita ille porro militum malevolentia e subditis nostris extorquebatur ut praeter pecuniam quae illos contingebat, requisiverint tabulas, ligna, ... et quidquid ibi extorquere possent contra Sciem regni Ordinationem et concessionem. Speciale istud licentiae militaris argumentum est, quod quia ligna ... sibi adueendi oportere, illa sibi Lekiergis usq Sokolum spatio quinque milliarium distantibus apportanda imperarunt. Oppressionis autem huius illa origo illa occasio inde processit. Erat olim ante annos decem iste mos in usu, ut milite panis hybernus e bonis Ecclesiasticis daretur in ea ratione ut quilibet Episcopatus, Capitula, Abbatiae beneficiarii Conventus et Collegia convenirent cum milite illis destinato tantumq pecuniae impenderent quantum facta conventione se daturos promiserant, reci... omni dependentia bonorum Ecclesiasticorum ab illis similibus. Tandem Episcopi posthabito tali modo procurante id nomine totius ordinis Ecclesiastici ...

viaski Illmus et Rmus Archiepiscopus Gnezensis Nicolaus Prazmowski) Accesserunt gaudia ut desolati facti sunt cum Illmis Dnis Episcopis de Tota Gente Hybernica, appromittentes se ex bonis Ecclesiasticis daturos quinquies centena millia florenorum. — Qua conventione facta, Episcopi jam ut suos allevarent subsidiis alienis ad suas dioeceses pertinentibus majorem imposuerunt summam ac onera Nostra praesertim Collegia ita aggravarunt ut Calissiense coactum fuerit extradere pro uno anno septem millia florenorum. Hac in oppressione hucusque manent Collegia, usquequo Hybernicum distributoribus dioecesium aestimatoribus prout eis placet plus vel minus.

In Februario magnum et perspectissimum favorem expertum est Collegium a M. D. Petro Radziminski eiusque conjuge Catharina. Habuerat ille pridem firmum propositum vicinum horto Collegii hortum sed justum multisque agris ac pratis attinentias habentem donare Collegio, seu potius transfundere nobis ius illud quod habuit in illum pro summa duorum millium florenorum ab Illma Dna Catharina Inowladislaviensi Rozrazewska vidua, (quod hortus erat ex bonis Mariti Palatini eiusque filiorum.) Sed cum subito gravique morbo interceptus non posset adire libros quibus ius eorum nobis inscriberet, ex consilio Jurisperiti cujusdam eam summam jusque in hortum legavit testamento, consorti suae, tam vitae, quam eiusdem propositi. Haec postea quod Maritus non poterat, explevit, inscripsitque ac transfudit Collegio jus eorum totum, facto nobis plenum contractu ut advitalitium sibi permitteremus usum. Ex cujus postea consensu, permissione facta 27 Martii et permissa est. Statimque occupati sunt fundamenta correcta et via ambulatoria ex antiquo horto deducta in signum possessionis exercendae citra tamen ullam advitalitiique Dominae injuriam. Ad eundem Februario ad Comitia Varsaviensia proxime habita citatum est Collegium nostrum a Civitate, eo quod sub tempus incendii provocaverit Magistratum ad judicium

Capitulo pro illatis Violentiis Domui Praetoriae nostrae ~~fuit~~, sitae in suburbio S. Adalberti, ubi pro Bannitis declarati sunt Cives. In his Iudiciis Comitialibus absoluti illi quidem sunt ab hac Civili Commentatione; sed magis de gratia ac favore quam de jure nunquam opinor in hac urbe sub interregnis conservandos. Quis enim facile credat per illud decretum ita absolui potuisse Cives ut nulli sub tempus interregni subsint judicio praeterquam Regis qui uti[illegible] tunc nullus est. Et Capitularibus subscribit tam Nobilitas Universa quam Senatores. Nihil tamen ea in parte Collegium perdidit, nisi quod pro absurdo in quorundam Senatorum sententiis allegabatur, tamen in Civitatis gratiam, decretum decisum est.

Aprilis sola Senatoris ac M. D. Capitanei Golubiensis Nicolai Vicarini Gredzinski liberalitate commemorandus est. qui templo aedificando contribuit duo millia florenorum. designavit sibi ibidem sepulchrum ad latus Mariae sub ut penes eam tam vivus quam mortuus quiescere videatur.

Maius in novum Collegio fructum refluxit augendo illud Typographia. Quarum prima vix iam desertae empta est Cracoviae a R. P. Rectore. altera per R. P. Thomam Mlodzianowski comparata, eo temporis in Aulica missione Illmi Palatini Cracoviensis Alexandri Lubomirski commorantem, opuscula nonnulla ac Conciones eodem praelo imprimentem. Duo [illegible] praela dicunt, Minus unum, regale alterum. Illis autem ac fundamentum utriusque immediatum fusa sunt ex aurichalco. Ad corrigendos insuper characteres literarumque varietatem iterum formandam seu imprimendam faber advocatus. Locata est Typographia ac collocata in Vicinia Scholae Parochialis Aula tertii Collegio incorporatam, Medii olim Congregationis loco, quo ad eam collocandam amplior inveniri non poterat. Ad praxim et lucem reducta est in Julio.

In Junio Fabrica templi continuari coepit desinentibus ab ea incho

ata annis non paucis. Ac primum, post Comitia completa anno praeterito pro
paramenta coepit aedificari in facie templi tum deinde per latera, jactis insuper
nonnullis fundamentis juxta ideam ejus recentem visam et approbatam ab ~~Admo~~
R. P. Nostro. Sumptus ad ejus aedificationem habetur ex Domo Trzcinia-
na apud Judaeos conservatas apud quos decentam summam Devotae Fratres
Joannes et Casimirus Trzcinscy Collegio inscripserant pro templo ducati et du-
cati. Benefactoris ac Mecae Parentis sua. Trzcinska de Domo Leszczyn-
ska quae etiam ex peculiari animi sui in Societatem propensione plurima in can-
dem fabricam contulerat circa ~~ad~~ tempus belli Suecici. Ultima quinta die
Mensis ejusdem Mortuus est P. Stanislaus Zanski vir plenus dierum et virtu-
tum. Unicum ejus toto fere vitae officium fuit, Collegio in temporalibus administran-
dis, quibus in ~~[illegible]~~ piis operibus obeundis subservire. Vere operarius fomi-
te ubique aedificationis diligens et zelosus. Hunc bonum Patrem brevi secutus est
Illmus D. Adrianus Poninski Vexillifer Posnaniensis, qui illi ac Collegio
litibus vel ex minima ansa excitatis ita molestus fuit, ut nulla subsellia
vacua fuerint ad quae nos et illum non citaverit cum magno labore nostro iam
in adversa adductus. Creditum proinde est a plerisque illum fuisse a Patre
Stanislao ad forum Dei ultimum evocatum. Ita interea nobis divina providen-
tia aspirante, ut duos ejus Vexilliferi ex fratre nepotes ad Societatem vocare
sit non sine magna spe ac gratia, Societati educandos. Sub
eundem mensem die S. Joannis Baptistae sacro Celsitudinis Meus Se-
renissimus Joannes III Rex Poloniae in praesentia R.P. Rectoris causam ini-
bi Collegii agentis, in commodum plurimorum Senatorum tum Secularium

9

quam Spiritualium ad Comitia regalis tempore assidentium ‡ Nominavit ad ‡ facta sibi attentione
mentem suam in Episcopum Kijoviensem R.D. Adriani Ukaiski Profes- uit, addens Votis, ac
sum Votorum quatuor suum Concionatorem. quam Ille gratiam ea animi
modestia et Sympathia accepit ut pro Votis sui exigentia, solum modeste inter-
pretatus. pro tali se esse voluerit. Ab eodem etiam fere men-
se duce principio multis in locis Poloniam pestis invaserat quo mali
Contagio in Ukraina nostis Cujavia ac Bidgostiæ incessanter aestu, ut vix
hyeme exhausta Senior aura redditi respirare inceperint. O-
mnes Premislienses hanc mali translationem expectabant et metuebant
miraculo Cam a peste immunitatem passim adscribentes et defacto juxta
illi meritum judicabant. Inter hos igitur timores ut incolumitati Col-
legii prospiceret R.P. Rector ad Sanctorum Patronorum auxilia implo-
randa conversus praeter alia, concepit Votum exstruendi Mausolaea Singularia
SS. Martyribus in Templo nostro repositis, quorum tamen reliquiæ sparsim
tantum et nondum adornatis arculis inclusæ asservantur. Bono exquibus
successus consilio pestem una ac mortem ne per plures vagaretur, san-
ctorum Mausoleis includente, quos insuper ea etiam intentione Roma Lo-
nancam Illmus ac Rmus Lucas Kesslewski Episcopus Premisliensis adduxerat
ut repetitam tunc singulis fere annis pestem eorum patrocinio compesceret quod
et factum erat, et nunc eidem recognoscit Collegium gratiam.

In Julio ante Majus Altare manu R.P. Rectoris baptizatus est
Judaeus Adolescens una cum sua, ex sorore nepte jam nubili praemissa eorum
a nostris instructione. Hic nomen accepit Marianna. Ille Joannis Baptistæ
Adolescens patrinus habuit M.D. Grinowski cum M.D.
Skrzenska Vidua. Puella, M.D. Zachariam Szymonowski et M.D. Mariannam
Pozmelska. quæ etiam hanc Spiritualem filiam suam, in curam accepit, adole-
scentem vero eius Germanus frater M.D. Bunikowski.

Augustus dedit terminum litibus cum Civitate exorti nuper ratione fumal

hus facti in Initio Decembris Anni 1675. Advertit Civitas non modicam Nostri
in Negotio promovendo diligentiam, ac promptum Regis Serenissimi in Societatem animum
coepitq; R.P. Rectorem invitare ad Compositionem compellendosq; et maxime ingentibus
Sumptibus Iuvenis suis parcere maluerunt. Maximum in eo perficiendo laborem
posuit Praesidens tunc Civitatis D. Schultz Vir satis credentes et in bo-
num publicum promovendum intentus. Nec etiam R. P. Rectori de Consilio suo-
rum visa est respuenda Compositio, amplexusq; est eam his potissimum adductus rationi-
bus. 1º. Quia plus lucri Collegio futurum erat in Compositione quam in lite, praesertim
cum Civitates, quos Reges defensores ordinarie habeant, ne vel eorum jurisdictio la-
datur vel Cives opprimantur ab aliis Ordinibus. 2º. Plurimorum ad Aulam
e parte Civitatis Amicorum favor et gratia denarius etiam Illustrissimi Comitis. Olim
natusq; animo Cancellarii regni et Generalis Majoris Poloniae Illmi Joannis
Leszczynski qui pro Civitate contra Collegium obstinatissime stabat. 3º. Exempla a-
liorum Collegiorum in simili materia tumultuum monebant litibus non fidendum
praesertim cum Nobilissimos quosq; dissensionis in eam partem trahere et exa-
cerbarent adeo, ut Collegium vix aliquem inveniret quem consuleret. 4º.
Data in rei Veritate non infrequentes fuerunt occasiones Civitati ad hunc cu-
mulum a Studiosorum insolentiis, affectata connivientia illorum, qui eos compe-
scere tenebantur, auctis. Potissimum vero pondus addidit haec ultima occasio
qua contemptus, et percussus e Praesidens Civitatis a Studioso temerario, cum ta-
men ille Regis loco habeatur a Civitate, qua statim ad vindicandum honorem Praesidn-
Ls dii tumultu excitato percussorem capere destinavit, sive domi, sive in Collegio, ulte-
riori periculi in templo interea cavendum. 5to. Simulabat ad eandem Compositionem
Sperata Iterum lite vana metu similium exemplorum subjectio Studiosorum jurisdictio-
ni Saeculari non solum in Criminalibus majoribus, sed etiam in minoribus, cum
insuper deficere inspecta Constitutione Regni Ao. 1650 lata, quae Studiosos Univer

les in talibus facinoribus judicio regio et Consilium subjaceat, licet eius usq[ue] nec-
dum unquam Posnaniae ad effectum deductus fuerit. 6.to Non leve momentum
habuit et ista ratio q. Cives multa collegerant argumenta partim falsa par-
tim vera proferenda sub litibus coram Assessoribus aliisq[ue] viris amplissimis quin
et coram Sacr. Reg.a M.te quae ad ruborem Collegii ac vilipendium scholarum no-
strarum saltem quo ad disciplinam scholasticam notam aliquam inurerent. Ma-
gno denique ad eam compositionem incitamento fuit nobis attentanda brevi per asserta
Act. de II. decembris novi Conventus Primorum Literaria ad Laureas Doctorales, contra quos
cum celeberrima Cathedralium ac Capitularium ceterorumque Academiae Cracoviensium
olentium oppugnatio sperabatur, consultum videbatur, ut saltem Cives non habere-
mus in puncto offensos, sed recenti conjunctione animorum conciliatos. Com-
positionis puncta haec fuere a R.P. Rectore porrecta et a Civibus acceptata.
1.o Ut salva semper esset Jurisdictio Collegii in studiosos, nec ad ullum un-
quam pertraherent forum nisi ad nostrum, prout hactenus in usu fuit. Ad
quod se submiserunt Cives. 2.o Ne in similibus casibus tumultuosis unquam ci-
tarent contra aliquem studiosum, idque sub vadio decem millium florenorum, idque totius [Salvo jure aliorum si qui praetenderent inju-
riam hanc sibi illatam sub eo tumultu, non vindicandi ullatenus Collegio.]
Cui vadio concedendo licet contrarium se opposuerit Ill.mus Cancellarius Regni, na-
bis debuerit dissimulari, sub fide tamen publica et honoris cautio est, et li-
bris Castrensibus inscripta.‡ 3.o Ut more Majorum fuerint sint Cives
in Societatem benevoli prout eam animi benevolentiam apud se meruis-
se videtur Societas jam ab annis centum labore impenso Civitati proficua.
Quartum adhuc punctum a R.P. Rectore ne Civitas Sodalibus Congregati-
onis assisteret ullo auxilio contra quos agebat in Nunciatura. Se-
quitur haec compositio 24 Augusti. Data postridie ac inserta Castris Posnanien-
si quietatione Civium a Brochis nomine Collegii a R.P. Rectore concessa
omnium amnistiâ. Duo etiam Domini nomine Civitatis venientes ex Capitu-

‡ praesentibus et sup-ponentibus viris ternis ordinibus civitatis. Consulatu et Comunitatis.

...is peractis in Castro, recta ad Collegiu[m] ... deprecatione venit D. Cieskie... cum alijs satisfaciendo conditi[onibus] ... datis a R. P. Rectore, inter alias ... allabat.

...[illegible] ipse [illegible] Professores et Scholares, et Plebe [illegible] [illegible] committentes Civitatem nihil actutam unquam contra [illegible]; et [illegible] [illegible] Criminalis [illegible] [illegible] ad mutuam ~~[illegible]~~ confessentiam cum P. R. P. Rectore.* Post breue temporis etiam Congregationis spoliatores illi sodales, qui se caeterisque ex rebus sodalitatis Civilis ~~[illegible]~~ amouerant redierunt indulto R. P. Rectori quod interposita mediatione primorum ex Magistratu illos relictis libris in Nunciatura ad sodalitatem recipere, non tamen ad ea officia quae ante gesserunt. Qui etiam de processu quietati sunt deprecatique publice Collegium ac sodalitatem in Congregationis loco. Atque hic omnibus invidiosis actibus finis impositus est.

September currente ~~[illegible]~~ in quem ea cum spoliatoribus sodalitatis compositio fere ~~[illegible]~~ inciderat: incepit Canalis murates [illegible] [illegible] ad emundandum collegii tractum toti ~~[illegible]~~ a sordibus Civitatis ad nos confluentibus. Cum enim in declivi Urbis huius solum insederit Collegium nostrum, delabentium per declivia platearum ~~[illegible]~~ aquarum ac sordium meta, ne per apertum [illegible] [illegible] mali ut solebat, decurrerit [illegible] templi aspectum ac Collegii [illegible] est [illegible] Canalis subterraneus ambiens tam Collegium quam templum usque ad arlam [illegible] post templum [illegible], [illegible] [illegible] initio a [illegible] Monialium S. Benedicti ante portam Scholarum.

October mensis dedit id tandem nobis quod optabat diu Provincia nostra, anno vero 1672 ab A. R. P. N. in Congreg. Provinciali expetiuit ac impetrauit. Nempe promotionem ad Laureas Doctorales Posnaniae per ~~[illegible]~~ confer[endas] ad [illegible] et normam Collegii Romani. Facta enim ex [illegible] [illegible] ad Lauream Theologicam [illegible] [illegible] [illegible] ex Archidioecesi Gnesnensi (ea [illegible] [illegible] officium Episcopi in [illegible] posset agere, si forte se opponere voluisset) [illegible] fuit A. R. D. Joannes Skarszewski ~~[illegible]~~ Canonicus ad S. [illegible] Gnesnensi ac in Ecclesia Metropolitana

[illegible]

23

~~Primus~~ Poenitentiarius, Praefectus Seminarii, ac simul Theologiae Moralis Professor Secundus A. R. D. Joannes Josephus Modrzynski Poenitentiarius ibidem in eadem Cathedra Archiepiscopali, ac Praepositus Wrzesnensis. Ista autem ad hanc ~~temporis~~ Festi Solennitatem temporis opportunitate usi fuimus et non alia, tum ne post absoluta recens Comitia ita facile turbaremur ibidem a Cracoviensibus, tum ne Cracoviam interclusa peste devastante liberum esset inde aulam sollicitandi ad impediendum. Adfuit huic Actui Illmus et Rdmus Coadjutor in Episcopatum Posnaniensem ~~[illegible]~~ Casimirus Joannes Opalenski Abbas Blidzoviensis singulari in nos ac in eam solennitatem literariam benevolentia ac affectu, cum aliis insuper animis, ac praesentia tam Rdmi Officialis quam reliquorum Cathedralium qui omnes in cassum abire hunc actum censendebant. Adfuere et ex Nobilitate Capita non pauci. Ac licet brevi contra dictam Promotionem nostram a Magistris Scholarum Cathedralium protestatio facta fuerit, quasi ea in praejudicium ac privilegia Academiae Cracoviensis gesta forent: ea tamen Nobis minime oberant, cum et nullo jure et vana ac temeraria contradictione praesumatur a Cracoviensibus unam tantum Academiam in Polonia debere esse. Et insuper in eodem Consistorio Reprotestatio contra Protestantes reposita est a Collegio.

Eodem etiam mense in pago Stawno dicto, ubi Collegium ex antiqua obligatione curam hospitalis habet, septem pauperibus in Nosocomio collocatis victus competens constitutus et provisus est. Conductus et Sacerdos ad missas menstruas absolvendas pro defunctis benefactoribus ejusdem hospitalis. Nempe ipse Parochus, cum ob tenuem ejus sustentationem tum ob templum vastatum, ultimaque ruinae proximum. Donata eidem hospitali est Crux, et Calix argenteus casula albae in colum desertiae; quae omnia deposita sunt ibidem, exponenda toties quoties ad usum A. R. D. Parocho, ab eo, qui praeerit hospitali

... Religiosus. ... ... decrepitus ... munus Alterum ... enim Supremo ... Iacer autem Joannes Broicz extreme ... Sciabar ... a ... P. V. ...

In Novembri die 14 solennitas B. Stanislai Kostka ex debito Capellae fe-stivitas absoluta. Tum q[uia] iste Illmus Coadjutor Sacris operatus est mensaeq[ue] cum aliquot Capitularibus adfuit, tum quia Novum ea die Monstrantium expositum est ma-nibus ac diligentia Unius e Nris Fr. C. elaboratum. Cuius medium ex auro perfec-tum liberalitate Mcae Dnae Rzyzalinska Viduae. Conspicuum vero cen-seme Monstratorio e bombyce et pernobit decoratis.

+ nonnullis Capellis

Annus Dni 1678.

A. R. P. Joannes Paulus Oliva Praepositus Gnalis.

R. P. Stanislaus Arancki Praepositus Provincialis.

R. P. Bartholomaeus Tarnowski Rector Collegij.

Exposito Januario, in quo nihil speciale dicendum occurrit, Februarius solennis fuit facta Professione Vot. 4. R. P. Lucae Zgorski Philosophiae tunc in Collegio Professoris. Cui superstes adhuc adfuit Perillis ac Magnifica Dna Capitanea Ostrinensis Mater sua non sine tenerrimo animi in filii solennitatem e adhuc sensu. Eodem Crami mense alia Vidua ac Capitanea Perillus ac Mgca Dna Catharina Grudzinska de Domo Przyjemska donavit Collegio ac inscripsit summam octo millium florenorum in bonis suis reppendendam.

Majo mense ex solita Capella demandum ad Collegii scholas in Coemeterio S. Mariae Magdalenae dicti, facta translatio est ad Capellam SS. Omnium ante unum circiter annum restauratam post ruinam bello Suetico acceptam.

+

Annus Dni 1678

ARP Joannes Oliva Praep. Gal. S.J.
RP Stanisl. Branicki Praep. Provin: — deinde RP Bart. Wąsowski
RP Barth. Dzierzbicki Rect. Coll. — RPVR. Joannes Kołyński

Annus hic insignis erat uno auspiciis Novi Praepositi Provinciae Admodum R. P. Bart. Wąsowski, post regimina Collegii Posnaniensis: deinde liberalitate Perillustris D. Capitaneae Kolnoviensis quae Cassandra Gniewska de domo Przyemska. haec semper benevolo in Societatem animo pendebat: benevolentiae addita liberalitas munificentia. nimirum 6000 fl. in bonis suis Collegio inscripsit. illud quoque inter notanda retulimus quod in Sortem, qui Lowarevianus erat, obtinuerimus intromissionem: et illud quod Congregatio Germanica cum Sacrum in Oratorio, quod nunc Coemiterium est, sacra perageret, extra moenia urbis deducta sit.

Hoc domi: funestiora extra. Illustrissimus Boguslaus Leszczynski vir et Avito nomine et suo memorandus, quippe qui ingentes titulos ac honores simul Cancellarius Regni, Palatinus Cracoviensis: Generalis Majoris Poloniae, praeclare sustinuit, ~~[illegible]~~ mortuus est. Caeterum brevi reparavit orbitatem ~~[illegible]~~ quam amisso Generali luctuosa fuit Majori Poloniae, inauguratio Illmi Joannis Opalenski Palatini Brestensis Cujaviensis. adiit brevi urbem et arcem magnifico nobilitatis comitatu deductus: et nos Illm excepimus oblato panegyri: deductus insuper in theatrum scena biduo plauserunt novo Generali. Hymeneus quoque Illmi Petri Opalenski plausum est panegyri epithalamica. Erat is Illmi Generalis Frater Germanus, Capitaneus Miedzyrzecensis mox Palatinus Lenciciensis ac tandem Generalis Poloniae Majoris: et quod ~~[illegible]~~ summè amavimus, Societati addictissimus.

Annus 1679. Rectore RP Joanne Kołyński

Devolvimur in annum 1679 immanem funeribus aliquot, quae ideo hic referuntur, quod vel moderantes sublati sint vel nostro sepulchro illati, vel morituri supreme a nostris adjuti. Supremum Annum suum peccurrit Illustrissimi Andreas Grudzinski Palatini Posn: cujus Munificentia Collegium habebat Ligna foco et aedificijs. Item Perillustris Anna Zegocka Capitanea Costenensis, e cujus beneficentia ~~[illegible]~~ 15 florenorum cesserunt templo, Collegio quoque supellex. desiit vivere Sierroviis in pago Collegii, disposita a nostris: adfuit morienti P. Lucas Zegocki e Societate, Filius ejusdem Perillustris. Corpus in Sacello Civium Compositum ad diem Funeris, ubi quotidie missa peracta, tam a nostris quam ab exteris Sacerdotibus. Cineres tandem in nostro Templo recondita, pluribus sacrificijs litatum est pro anima; Eleemosyna abunde in pauperes erogata. Illustrissima quoque Catharina Dekonari Leszczynska Palatina Cracoviensi anno hic supremus erat: a Patre Mt. Mlodzia nowski disposita. et M. D. Albertus Wilczynski anno hic consumptus: tumulatus in nostro Templo. Fata autem D. Casimiri Kosman Viri in hac Urbe Consularis ad fastos ideo reducimus, quod a Sancti Pyski in Pardcia Concionatore dissentiret, et quod ante supremum Morbum P. Gasparo Drużbicki votivum anathema appenderit, viresque primo resumpserit, et quod olim animo minus aequo in nos ferretur ob tumultum ante biennium exortum.

Collegio quoque fatale tempus id. Patrem Lucam Zegocki Professorem Philosophiae sustulit e vivis repentina morte. Postquam enim aestu bibisset mensa languere coepit et tandem in gravi aeriore post cibum apoplexia correptus non spiravit ultra horam. mortui vices in praelectione Philosophiae supplevit R. P. V. Rector. Deinde Thomas Baginski Coadjutor temporalis extinctus. Erat is aetatis decrepitae et spectatissimae integritatis ac vitae Religiosae. Pater autem Joannes Broicz extreme valuit, jamque munitus Sacramentis supremis [illegible] [illegible] a [illegible] P. V. [illegible]

Anno hoc tres Theologi externi subiêre examen in Cubiculo R. P. V. Rec
pro Philosophico doctoratu et deinde in aula Collegij Magno ordinum concursu pro

Illustrissimus Dnus Nicolaus Grudzinski Capitaneus Golubensis insignis Templi
nostri benefactor cujus Munificentiâ assurrexere muri singulariter Adyti Collegium Templ.
Ipsiq; obtulit 800 florenos collegio, deinde 200 aureos ad Templi fabricam.

R. P. Provincialis Mantolea cineribus Sacrorum extorto, quod in mediam
riculo petris conceperat, erexit.

Annus Dni 1680.

Complanatio amicabilis circa prætensiones M. D. Primi Skorzewski qui Contractu
reemptionali tenuit bona nostra scilicet Luring et Calcie, facta est, juxta decretum Judicij, et tan
dem in Collegio sequentibus diebus finita, et utrinq subscripta: recepimus deinde bona in pr
sentia duorum Nobilium ac ministerialium Regni. Eodem anno intentatæ sunt lites
nobis in Officio ratione testamenti Perillustris Dnæ Annæ Zegocka, urgente M. D. Nieg
teski Vexillifero Schowensi. Objecta imprimis nobis Suppressio Testamenti; sed tamen
Innocentia tandem pro nobis decretum tulerit. Tum per multas dilationes Causa hæc
agitata est, impedimenta semper objecta ne approbaretur testamentum. Citati insuper
eramus ad Tribunal Regni ratione 5000 millium inscriptorum Templo a Perillustri
Zegocka prætendebat jus M. D. Vexilliferus quod erat Filia defunctæ Capitaneæ
hanc summam; cum tamen illa abrenunciaverit omni successioni in Castro Schov

Nobilis Virgo Anna Golinska fœmina pluribus a Deo donis cumulata vivere def
hæc plures annos ad Templum Collegij exegit magnorum pœnitens virorum. Ultra votum
Castitatis quod se a pueritia obstrinxerat, voverat et Curam Majoris perfectionis,
et electionis, quidquid sibi videretur perfectius. Cæterisque virtutibus ac præsertim ine
genos clementia et Liberalitate: Collegio quoq inscripsit 4000. Cineres in nostrum
Sepulchrum illati

Calix aureus, quem urgentibus Collegij indigentijs in pignore quatuo
millium M. D. Domiechowski detinebat, repetitus est. persoluta a nostris millia
3.; quarum a Conjuge Viduâ ejusdem Magnifici condonatum.

BIBLIOTH. UNIV. JAGELLONICAE

Annus Dni 1683

Admodum R. P. Carolus de Noyelle Praepositus Generalis
R. P. Stanislaus Branicki Praepositus Provincialis
R. P. Bartholomaeus Wysonski Rector

Initio Anni currentis, regimen Collegij Vicarium penes Rdum Patrem Bernardum Reymer erat, postquam Rdus Pater Mlodzianowski ante mensis finem ad aulam Illustrissimi Praesulis Cra: assumptus est. Saoluente se tandem martio nouum praesidem salutauimus Rdum Patrem Bartholomaeum Wysonski. et statim ad veris initium templi fabrica, quae cessauerat, renouata, noua item scholarum fundamenta iacta, veteri aula, quae ante Collegij ianuam constabat deiecta.

Anno hoc iunctis virib. Poloni ac Germani Turcam profligauerunt ad Viennam; tandem Poloni soli ad Parcanum. victoria haec ingens et viz saeculis memorabilis. Ante belli exordia Iubileum indictum cum Vienna obsidione teneretur. Crebras ergo nostri paenitentium confessionem excepere. singuli quoq. quasi pugnarent pro Christianitate Orationes, mortificationesq. addidere, quasdam ad imperium quasdam ad votum Rdi Patris Provincialis. Toto belli tempore et deinde in gratiarum actionem exponebatur Venerabile hora post meridiem quarta Litaniae de omnib. Sanctis recitatae, ad quas frequentes quoq. confluebant.

Magna Forensis controversia hoc anno finita est de onere sex millium florenorum polonicorum pago Siekierki inhaerentium, a quib. annuus census dari debuit venerabili Koninska Moniali Clarissae Calisiensi ex eodem pago. Recuperata sunt haec sex millia ex bonis Emptoris Dni Koninski patrui illius monialis qui pro venditis Siekierki totam summam a Collegio acceperat cum deberent ex ea sex millia fratri monialis quae illi successit et tribunal eidem adiudicauit successionem et ius censuum. Iam igit. haec sex millia a Creditore Dni illius Koninski hoc est a Dno Grodziecki recuperata sunt hoc anno et ex illis prouisio data moniali et iam non ex Siekierki post fata vero eiusdem monialis eadem sex millia successoribus ejusdem monialis debebunt reddi. Debebat autem Dnus Grodziecki nouem millia Dno Koninski, et illa ~~ex integro~~ inde ex decreto tribunalicio sex moniali; tria uero Collegio in compensationem tot censuum expensorum, et quidem non habita summa a Collegio adjudicata sunt. Non tamen haec compensatio est sufficiens, cum per tot annos trecentos florenos Collegium persolueret, et insuper initio causae iudicatae expensa sunt moniali duo millia.

In reliquo annus hic nihil habet notabile, quod fastos mereatur.

Anno hoc tres 6 Theologi externi subiere examen in Cubiculo R. P. V. Re[c]
pro Philosophico decursaru[m] et deinde in aula Collegij Magno ordine concursu pro

Anno hoc tres 6 Theologi externi subiere examen in Cubiculo R. P. V. Le-
ca Philosophico decorsaru et deinde in aula Collegii Magno ordine concursu pre

Annus Dni 1684

Admodum R. P. Carolus de Noyelle Præpositus Generalis
R. P. Stanislaus Branicki Præpositus Prouincialis
R. P. Bartholomæus Wąsowski Rector

Auspicium duximus anni ab insigni deuotione Procerum, qui in reditu e Comitijs ad nostrum templum confluxerunt, frequentesq; interfuere Solennitati Circumcisionis Dominicæ. Pari frequentia conclusimus Bachanalia.

Exordium Quadragesimæ funestauit mors Illustrissimi D. Joannis Opalenski Palatini Brestæ Cuiauiensis Generalis Majoris Poloniæ. Fatum istud Societati nostræ luctuosum erat, quod studiosissimum nostri Mæcenatem amiserimus. Magna ille pretia Religionis nostræ habuerat: quod et uiuens pluribus documentis consignauit, et tandem moriens, quippe cum in supremis ageret et moribundo plures e Familiis Ordinum Religiosorum præsto adessent, nostro Patri expiauit se confessione, nostrorumq; in manibus exspirauit. Funus deinde ad nos delatum prosequente Procerum, Cleri Religiosorum, Nobilitatis concursu, pæne Uniuersa Majori Polonia. Biduo litatum est pluribus Sacrificiis duæ Conciones habitæ; prima a quodam e nostris, altera a Franciscano. Apparatus funebris sine pompa, et luctui Christiano conformior, quam Superbo dolori. Tumba vili panno instructa in pauimento, quod itidem vile pannum instrauerat, composita: ad urnam sex faces collucebant; ad altaria plurimæ: quod Suprema voluntate statuerat Religiosus Heros, uti etiam, ne in laudes familiæ, defunctiq; excurreretur. Præstitum id a nostro; concio enim proponebat modum magnifice moriendi. Scholæ complorationi publicæ addiderunt picturas, emblemata, elogia, panegyris quoq; Illustrissimis Episcopo Culmensi et Palatino Lenciciensi fratribus dicata a Collegio. E templo funus deductum ad Ciuium Congregationem, inde post dies aliquot Osiecznam.

Junio decurrente Rdissimus Casimirus Opalenski Præsul Culmensis Collegium (et sæpius eodem anno) inuisit; in area Scholarum a Juuentute Nobili Salutatus, adfuit concertationi Theologicæ, thesesq; sibi oblatas humanissime excepit. Ecce inter disputandum adfertur Præsuli nuncius collati Generalatus Illustrissimo

Anno hoc tres Theologi externi subiere examen in Cubiculo R. P. V. Re...
... Philosophico decoratu et deinde in aula Collegii Magno ordinum concursu pre...

Palatino Lenciciensi suo fratri. Mox novus Generalis confert se ad Collegium et subitis plausibus (interrupta tantisper disputatione) excipitur.

Ineunte Iulio Sanctus Xaverius (Auctore Perillustri et Rdissimo Stephano Morski, Canonico Posnaniensi, Præposito D: Magdalenæ) ab Urbe Patronus deligitur, mox in sacello Superiore templi D: Magdalenæ altare erigitur; tandem imago Divi quam et ære et pretium commendaverat Solenni pompa ac tripudio deducitur. Ferebat e templo nostro nostrorum humeris effigies Xaverij, præibant currus triumphales et comptè elaborata fercula præcedebant Primores Civitatis Cæteriq Incolæ, Succedebant Patres Bernardini, deinde Clerus; tandem nostri: Imaginem comitabantur Illustrissimi, Præsul Culmensis, Generalis Majoris Poloniæ, Palatini Posnaniensis et Podlachiensis, Castellani Posnaniensis, et Rogosnensis, cæteraq illustria Procerum et Nobilitatis nomina, ut totum forum nec non plateæ obsiderentur. Iuventus vero studiosa more militari instructa et in ordinem digesta equis generosissimis vehebatur. Totus hic triumphus ibat per circum fori, tandem intulimus pompam D: Magdalenæ ædibus; ubi votiva missa de Divo, Concioq peracta, Imagines Xaverij præsentibus oblatæ. Hæc Cleri, procerum, Nobilitatis, et Incolarum Urbis studia in Divum Religiosæ Familiæ parum addictæ videbantur cultui Xaverij, quasi suo nomini detraheretur, quod pietas in Apostolum Indiarum conferebat, quidam ordo invitanti ad processionem Perillustri Præposito et ipse id obsequij negavit, et quasdam familias Religiosas, consilio precibusq retraxit. Soli adfuere Bernardini.

Triumphum Divi paucis post diebus excepit solennis in urbem et arcem ingressus Illustrissimi Generalis Petri Opalenski. Plausit honori Illustrissimi Collegium primo instructissimo Studiosorum equitatu, deinde panegyri ac Dialogo duobq diebq celebrata ornate ecmagnificè. Adfuit exhibitioni Illustrissimq Generalis, Procerumq frequentia.

Sub idem tempus duo Iuvenes Iudæi rudimentis fidei instructi in Collegio, atq a Rdissimo Hieronymo Wierzbowski Suffraganeo Posnaniensi, festo S Patris fonte Baptismatis abluti.

Anno hoc diviso opere sudatum est in fabricam, nam et Templi facies exstructa adornataq, et Scholæ quarum anno superiore præiacta sunt fundamenta, altius surrexere, et canalis subterraneus, qui templo imminebat, alio versus et aquæductus quem vetustas corruperat restitutus, cumq antea subintraret Refectorium non sine incommodo, alio deductus.

Eodem anno Carissimus Georgius Romanowski Coadiutor Temporalis e vita, Carissimq autem Petrus Zelechynski tertij anni Theologus e Religione decessit.

x

Annus Dni 1685.

Annus hic auspicatè currebat, et altissimâ pace nisi mors Dni Raphaelis Koszucki Logici aliquantulum res turbâsset. Erat is paulò fervidior, retinens tamen modestiam. Sub vesperum elabente Decembri contulit se memoratus Adolescens in domum cui labes nulla, ~~hic~~ ubi ortâ levi rixâ seu levitate Paterfamilias domum invadi conclamat; nec id solum sed nocturnos urbis Custodes deducit, qui efferâ crudelitate involando in paucos juvenes, Raphaeli tam grave vulnus in Caput inflixere ut nulla medentium arte curâque sanari potuerit. Mense igitur Februario extinguitur Adolescens hinc nonnullorum in nos querela quasi conniventiâ peccandi sit; sed injuriosa haec Criminatio: quia nec severior vigilantia cohibet impetus juveniles extra Scholam et postea diligenti judicio patuit innocentem oppressum esse; ideoque et ductor satellitum et Paterfamilias in Carcerem conjecti, supplicio destinantur. Eodem mense senio confectus Adm. Rndus Dnus Andreas Wilczek Parochus ad S. Martinum Posnaniae sanctè obiit; a nostris per dies aliquot dispositus adusque supremum agonem. Erat is et amicus nobis, et munificus, semperque operâ Societatis in Concionibus et Catechismis utebatur. Supremâ voluntate notabilem Eleemosynam et Bibliothecam Collegio legavit.

Contra jus Canonicum, quod primum anno hoc aggressi sumus voces protestantis Academici exsonuerant in Comitijs Srodensibus sed repressae animosa cujusdam e nostris Oratione exeuntes ajebat venales potus hederâ designari eo tamen confluere magis emptorem, ubi melior potus propinatur ita sedulitate operâ pertractaverit jus Academia non defuturos illi Auditores.

Fabrica Templi nec hyeme cessavit. concameratio ligneorum Fabrorum opera ex integro in templi parte quae extat peracta: odea sex a partibus constructa incurvae tandem vere columnae ad summum erectae et sua cuique coronix imposita. Crux quoque in facie templi deaurata imposita est, ~~totumque~~ Caeteraque in frontispicio peracta. Scholarum itidem opus reassumptum ~~nn~~ notabiliter assurrexit.

Unum e nostris gravior infirmitas divexabat, cumque medicorum industria parum proficeret devovit se Aeger patrocinio piè defuncti Gasparis Drużbicki et brevi e voto vires resumpsit.

Anno hoc tres 6 Theologi externi subiêre examen in Cubiculo R. P. V. Rec.
... Philosophico decorarunt deinde in aula Collegii Magno ordinum concursu pro...

Anno hoc tres 6 Theologi externi subiêre examen in Cubiculo R. P. V. Re
Philosophico decursu [illegible] in aula Collegii Magno ordinis concursu pre

Anno hoc tres 6 Theologi externi subiêre examen in Cubiculo R. P. V. Re[illegible]
Philosophico decorum [illegible] in aula Collegii Magno ordine concursu pre[illegible]

x

6 Dais te Attestacya walentemu krawcowi z Piotrow

32

...ach folle-
...ze wtych
...dzierzwych
...k 1695.
...do dnia
...wionym,

	Szelgz:
04	150-12
08.	100-24
72	127-6
84	98-[illegible]
08.	80-[illegible]
328	16. 82-[illegible]
74	15. 47.13
	687-26

BIBLIOTH: UNIV. JAGELLONICAE

...oznańskiego

x

Daię tę Attestacyą Walentemu krawcowi z Piotrow[a] i Woyciechowi Parasie Kaczmarzom w Maiętnosciach Collegium Naszego Poznanskiego Societ. IESU zostaiącym, że wtych wsiach niżey Specyfikowanych Collegium Naszego Dziedzicznych nie więcey wyszynkowano Piwa beczek przez ten Rok 1695. począwszy od dnia Pierwszego Miesiąca Stycznia aż do dnia Ostatniego Miesiąca Grudnia wtym Roku wyz pomienionym, tylo.

				Szelęż:
W Siekierkach obouągu Beczek	188.	zanie	1504	150-12
W Wydzierzewicach po fl 8	126.	za nie	1008.	100-24
W Gowarzewie po fl 8	159.	za nie	1272	127-6.
W Nagradowicach po fl 8	123.	za nie	984	98-[illegible]
W krzyżewnikach po fl 8	101.	za nie	808.	80-[illegible]
W Piotrowie po fl 7//20.	108.	za nie	828	82-[illegible]
W Daszewicach po fl 6-15	73.	za nie	474-15.	47-13
Summa Beczek	878.			
Summa Pieniędzy za te Beczki		6878	15.	
Summa Szeleżnego od tey Summy	- -	—	—	687-26

~~[illegible]~~

Na co sub fide, honore, & conscientia ręką własną podpisuię się. W Poznaniu dnia 28. Miesiąca Listopada Roku Pańskiego 1695to.

Jozef Wolski S. Jesu
Prokurator Maiętnosci Collegium Poznańskiego

BIBLIOTH: UNIV. JAGELLONICAE

Konnotacya
Ratione Czopowego
y Szeleznego

[illegible] Wolskiego Szelężnego wszystko
[illegible] i taki podatku Piwa

	fl.	687-25½
[illegible]10 z Gorzałki	fl.	37-23
In Summa	fl.	705-18½

[illegible]odatku dwakroć [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]	fl.	400
[illegible]	fl.	290
[illegible]	fl.	15-18
[illegible]		12
[illegible]		1 [illegible]

BIBLIOTH. UNIV.
BELLONICAE